

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1900444_RegNr_e2-104-1119/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1900444>

Civilinė byla Nr. e2-104-1119/2020

Teisminio proceso Nr. 2-64-3-00123-2019-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 2.1.6.3.; 2.1.6.5.; 2.4.2.13.; 2.6.8.2.; 2.6.8.12.; 2.6.11.5.; 3.1.7.4.;
3.1.7.6.; 3.1.7.11.; 3.1.7.13.; 3.2.3.1.; 3.2.6.1.

(S)

ŠIAULIŲ APYLINKĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. kovo 3 d.

Šiauliai

Šiaulių

apylinkės teismo Šiaulių rūmų teisėja Jurga Žulpė,

sekretoriaujant Erikai Andrulienei, Laurai Kančauskei,

dalyvaujant ieškovui T. P. ir ieškovo atstovui advokatui D. N.,

atsakovių Šiaulių rajono savivaldybės tarybos ir Šiaulių rajono savivaldybės administracijos atstovui
E. G.,

atsakovės UAB „Kuršėnų vandenys“ atstovams A. J. G., A. K.,

trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, ieškovo pusėje G. A.,

trečiojo asmens, nepareiškiančio savarankiškų reikalavimų, UAB „Šiaulių vandenys“ atstovei J. S.,

viešame teismo posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovo T. P. patikslintą ieškinį atsakovėms Šiaulių rajono savivaldybės tarybai, Šiaulių rajono savivaldybės administracijai, UAB „Kuršėnų vandenys“, tretiesiems asmenims, nepareiškiantiems savarankiškų reikalavimų, G. A. (ieškovo pusėje), V. P., UAB „Šiaulių vandenys“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, išvadą teikiančioms institucijoms – Valstybinei energetikos reguliavimo tarnybai, Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos **dėl pripažinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus.**

Teismas

n u s t a t ė:

1. pareiškėjas T. P. R. apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams pateikė 2019 m. vasario 8 d. skundą atsakovėms Šiaulių rajono savivaldybės tarybai ir Šiaulių rajono savivaldybės administracijai, tretiesiems suinteresuotiems asmenims Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, UAB „Kuršėnų vandenys“ ir G. A. dėl įpareigojimo atlikti veiksmus, prašydamas:

1.1. nustatyti, kad Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalas, kuris apima Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves, atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai keliamus kriterijus,

1.2. įpareigoti atsakovę Šiaulių rajono savivaldybės tarybą įtraukti į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves, kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją,

1.3. įpareigoti atsakoves Šiaulių rajono savivaldybės tarybą bei Šiaulių rajono savivaldybės administraciją vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimą „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir organizuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų - 1) Nuotekų šalinimo tinklai Aukštelkės k. Šiaulių raj. (lietaus šalinimo tinklai L=698,10 m, buitinių nuotekų šalinimo tinklai L=1676,26, nuotekų valymo įrenginiai L=119,71 m), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) 2) Vandentiekio tinklai - Vandentiekio trasa (vandentiekio trasos ilgis 1867,07 m. su kameromis - hidrantais Nr. 16, 84, 142, 204), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) išpirkimą pagal pirmiau minėtą Aprašą (el. b. medž. 1 t., 2-10 l.).

2. Regionų

apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmų 2019 m. vasario 14 d. nutartimi nutarta kreiptis į Specialiąją teisėjų kolegiją ginčams dėl teisingumo tarp bendrosios kompetencijos ir administracinio teismo spręsti, su prašymu išspręsti bylos pagal pareiškėjo T. P. skundą atsakovėms Šiaulių rajono savivaldybei bei Šiaulių rajono savivaldybės administracijai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus rūšinio teisingumo klausimą (el. b. medž. 1 t., 28-31 l.).

3. Specialioji teisėjų kolegija bylos rūšinio teisingumo bendrosios kompetencijos ar administraciniam teismui klausimams spręsti 2019 m. gegužės 22 d. nutartimi nutarė, kad ginčas

teisingas bendrosios kompetencijos teismui, nes dominuoja civiliniai teisiniai santykiai, ir bylą perdavė Šiaulių apylinkės teismui įstatymų nustatyta tvarka spręsti skundo priėmimo klausimą (el. b. medž. 1 t., 34-36 l.).

4. I. T. P. patikslintu ieškiniu (el. b. medž. 1 t., 158-166 l.) ir teismo posėdyje prašė:

4.1. pripažinti, kad Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalas, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai keliamus kriterijus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – GVTNTĮ) 12 straipsnio 5 dalies 1, 3 punktuose, ir įpareigoti atsakovę Šiaulių rajono savivaldybės tarybą įtraukti į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą (planus) Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją bei

4.2. įpareigoti viešąjį nuotekų tvarkytoją UAB „Kuršėnų vandenys“ su ieškovu T. P. sudaryti nuotekų tvarkymo viešąją sutartį dėl nuotekų tvarkymo (duomenys neskelbtini) per 1 (vieną) mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo.

5. Ieškovas nurodė, jog jam bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, unikalus daikto Nr. (duomenys neskelbtini), ir pastatas - gyvenamasis namas, unikalus daikto Nr. (duomenys neskelbtini), esantys (duomenys neskelbtini). Ši gyvenamoji valda patenka į Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (toliau – Gyvenamųjų namų kvartalas). Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojų poreikiams tenkinti yra įrengta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kurią sudaro nuotekų šalinimo tinklai (lietaus šalinimo tinklai L=698,10 m, buitinių nuotekų šalinimo tinklai L=1676,26, nuotekų valymo įrenginiai L=119,71 m), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ir vandentiekio tinklai - vandentiekio trasa (vandentiekio trasos ilgis 1867,07 m su kameromis - hidrantais Nr. 16, 84, 142, 204), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau - Tinklai). Tinklai asmeninės nuosavybės teise priklauso G. A. Pasak ieškovo, Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo gatvių gyventojai 2014 m. spalio 5 d. prašyme Šiaulių rajono savivaldybės merui prašė organizuoti nuotekų tvarkymą, o Šiaulių rajono savivaldybės meras 214 m. spalio 30 d. raštu atsakė, kad 2014 m. spalio 1 d. įsigaliojus GVTNTĮ įstatymo redakcijai bus sprendžiamas klausimas dėl G. A. įrengtų nuotekų valymo įrenginių ir nuotekų tinklų išpirkimo ir/ar eksploatavimo. Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo gatvių gyventojai 2015 m. liepos 1 d. raštu Šiaulių rajono savivaldybės administracijos prašė informuoti, kokių veiksmų ėmėsi savivaldybė dėl nuotekų valymo įrenginių ir nuotekų tinklų išpirkimo ir/ar eksploatavimo. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2015 m. rugpjūčio 19 d. raštu informavo, kad sudaryta komisija Aukštelkės k. Matkaičių, Pilies, Pušyno ir Gerdo gatvių buitinių nuotekų infrastruktūros būklei įvertinti ir pasiūlymams esamos situacijos sprendimui pateikti, nurodė, kad apie komisijos išvadas ir pasiūlymus gyventojai bus informuoti papildomai. 2016 m. kovo 24 d. gyventojai buvo susitikę su Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriumi aptarti susidariusią situaciją dėl nuotekų valymo sistemų naudojimo. Susitikimo metu administracijos direktorius informavo, kad yra sudaryta komisija spręsti susidariusią situaciją, kuri artimiausiu metu pradės derybas su G. A. dėl nuotekų valymo sistemų eksploatavimo (išpirkimo, nuomos ir pan.). 2019 m. vasarą buvo įvairių valstybės institucijų susitikimas, kuriame dalyvavo ir ieškovas, kurio metu aptartos nuotekų šalinimo problemos. Po šio susitikimo UAB „Kuršėnų vandenys“ atvyko ir ištraukė susikaupusias nuotekas. Apie susidariusią situaciją yra informuota Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, nes kvartale gyvena daug šeimų su nepilnamečiais vaikais, tačiau ši valstybės institucija taip pat nepadėjo išspręsti problemos. Aplinkos apsaugos departamentas buvo surašęs administracinius nurodymus tiek namų savininkams, tiek ir Tinklų savininkui, kuriais minėti asmenys buvo įpareigoti nutraukti

aplinkos taršą, tačiau, šiuos nurodymus apskundus, administraciniai teismai pasisakė, jog už nuotekų tvarkymą nėra atsakingi ir tvarkymo organizuoti neprivalo nei namų valdų savininkai, nei Tinklų savininkas, kuris yra fizinis asmuo. Į Tinklų savininką dėl nuotekų šalinimo organizavimo nesikreipė, nes jis nėra pagal įstatymus atsakingas už nuotekų šalinimo organizavimą. UAB „Kuršėnų vandenys“ atstovai pateikė pasiūlymą periodiškai išvežti nuotekas, tačiau jų pasiūlymas ieškovui netiko dėl to, kad už paslaugas buvo nustatyta didesnė kaina, nei už centralizuotai tvarkomų nuotekų šalinimą. Nepaisant visų raštų ir susitikimų iki šiol Tinklai nėra eksploatuojami, nėra užtikrinamas nepertraukiamas nuotekų šalinimas.

6. Šiuo metu ieškovui vandenį tiekia UAB „Šiaulių vandenys“, su kuria po ilgų derybų pasirašyta vandens tiekimo sutartis, tačiau nuotekų, išskyrus kelis kartus, kai buvo atvykę UAB „Kuršėnų vandenys“ atstovai ir nuotekas ištraukė, niekas nešalina. Kadangi ieškovo namas yra žemiausioje vietoje, o nuotekos yra išleidžiamos į žemės paviršių ir kaupiasi griovyje, todėl ieškovo šeima, kurioje auga vienas nepilnametis vaikas, patiria didelius nepatogumus dėl susikaupusių nuotekų kvapo, aplinkos užterštumo. Šeima negali vasarą atsidaryti langų, ieškovui pasireiškė sveikatos sutrikimai (skausmai inkstų srityje, sąnarių skausmai ir kt.).

7. Pažymėjo, kad Šiaulių rajono savivaldybė išdavė G. A. visus reikalingus leidimus Gyvenamųjų namų kvartalui statyti tik po to, kai minėtas fizinis asmuo įvykdė Šiaulių rajono savivaldybės iškeltus reikalavimus - įrengė Tinklus. Ieškovas, pirkdamas žemės sklypą, žinojo, kad yra nutiesti visi inžineriniai tinklai, kad vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūra pajungta prie centralizuotos vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sistemos, ir pagrįstai tikėjosi, jog ši sistema veiks. Nesant Tinklų, žemės sklypo kaina būtų buvusi žymiai mažesnė. Dar daugiau, savivaldybė išdavė ieškovui ir kitiems Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojams statybos leidimus, kuriuose numatyta, kad nuotekos bus tvarkomos centralizuotai. Taigi ieškovas ir kiti gyventojai turėjo teisėtus lūkesčius naudotis centralizuota nuotekų surinkimo sistema ir Tinklais, o ne individualiai tvarkyti nuotekas, įsirengiant individualius nuotekų valymo ir kaupimo įrenginius (ieškovas tokio įrenginio neturi įsirengęs).

8. Paaikšino, jog Lietuvos Respublikos vietos savivaldos (toliau – VSI) 6 straipsnio 30 punktas nustato, kad savarankiškoji savivaldybių funkcija yra geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas. GVTNTĮ 13 straipsnio 1 dalis nustato, kad geriamojo vandens tiekimą, nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymą savivaldybės teritorijoje ir viešojo geriamojo vandens tiekimo regione organizuoja savivaldybių institucijos. Pagal GVTNTĮ 3 straipsnio 48 dalį viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija - šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą. GVTNTĮ 12 straipsnio 1, 2 dalys nustato, kad savivaldybių institucijos, vykdydamos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodant šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalis nustato, kad į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų: geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos.

9. Pasak ieškovo, Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka du GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies kriterijus. Visų pirma, Pilies g. gyvena 31 gyventojas, Pušyno g. - 42 gyventojai, Dubysos g. - 17 gyventojų, Matkaičių g. - 9 gyventojai, Gerdo g. - 1 gyventojas, viso 100 gyventojų, savo gyvenamąją vietą deklaravo iš viso – 58 asmenys ir jie yra aprūpinami geriamuoju vandeniu. Be to, centralizuota nuotekų sistema nori naudotis 62 asmenys. Taigi Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 punkto reikalavimus. Antra, Gyvenamųjų namų kvartalas užimtas gyvenamaisiais namais bei jų priklausiniais (su naudojamais žemės sklypais), yra inžinerinės komunikacijos, įrengtos gatvės, todėl atitinka ir GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 3 punkto sąlygas.

10. Pažymėjo, kad UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. lapkričio 4 d. pažymoje nurodyta, kad geriamasis vanduo tiekiamas 37 gyventojams, tačiau šis skaičius netikslus. Visų pirma, nors Pušyno g. 6, Pušyno g. 10, Pilies g. 7, Pilies g. 16, Gerdo g. 19 nurodyta, kad gyvena 0 gyventojų, tačiau tai neatitinka faktinės padėties, nes yra daugiau nei 0 faktiškai gyvenančių ir deklaravusių minėtais adresais savo gyvenamąją vietą asmenų, vartotojai galėjo nepateikti UAB „Šiaulių vandenys“ duomenų apie deklaravusius gyvenamąją vietą asmenis. Atkreipė dėmesį į tai, kad nors sutartyse dėl geriamojo vandens tiekimo vartotojui yra nustatyta pareiga informuoti vandens tiekėją apie deklaravusius gyvenamąją vietą asmenis, tačiau mokėstis už sunaudotą vandenį yra apskaičiuojamas pagal skaitliuko parodymus, o ne pagal deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičių. Antra, nors minėtais adresais pagal UAB „Šiaulių vandenys“ atstovės paaiškinimą yra sudarytos laikinosios vandens tiekimo sutartys, tačiau tai nereiškia, kad vanduo netiekiamas, o kadangi vandenį vartoja fiziniai asmenys, todėl turėtų būti nurodyta bent 1 asmuo, su kuriuo ir yra sudaryta vandens tiekimo paslaugų sutartis.

11. Dėl antro patikslinto ieškinio reikalavimo, ieškovas nurodė, jog remiantis GVTNTĮ 2 straipsnio 45 dalimi, viešąsias geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo funkcijas atlieka valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė. UAB „Kuršėnų vandenys“ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu yra paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Šiaulių rajono savivaldybėje, tačiau ši įmonė atsisako sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį su ieškovu, į ieškovo ir kitų gyventojų 2019 m. gegužės 20 d. prašymus nesureagavo.

12. Ieškovo atstovas teismo posėdyje atkreipė dėmesį į tai, kad šis ginčas yra susijęs su viešuoju interesu, kaip kad numatė Lietuvos Aukščiausiasis Teismas savo 2012 m. balandžio 10 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-135/2012, 2014 m. spalio 7 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-424/2014, ir kitose nutartyse, o ieškovas GVTNTĮ prasme yra vartotojas. Pažymėjo, jog Europos žmogaus teisių teismas yra pasisakęs, jog Europos žmogaus teisių ir laisvių konvencijos 8 straipsnis nustato teisę į būsto neliečiamybę, kas šio teismo praktikoje suprantama ir kaip teisė į ramų naudojimąsi, apsaugant asmenį nuo triukšmo, kvapo, taršos ir kitų trukdžių. Taigi šiam ginčui aktualus ir Europos žmogaus teisių ir laisvių konvencijos (toliau – EŽTK) 8 straipsnis.

13. Ieškovo atstovo vertinimu UAB „Šiaulių vandenys“ teikia pažymą apie gyventojus, kurie naudojami geriamuoju vandeniu tendencingai, duomenų apie deklaruotą gyvenamąją vietą nerenka, teismui vengia teikti įrodymus. Todėl UAB „Šiaulių vandenys“ pateikta informacija turėtų būti vertinama UAB „Šiaulių vandenys“ nenaudai. Trečiojo asmens veiksmai Gyvenamųjų kvartalo gyventojų atžvilgiu taip pat nesąžiningi, nes bent 15 asmenų atsisakė tiekti vandenį.

14. Pažymėjo, kad atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos neveikimas pažeidžia viešojo administravimo principus bei Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojų teisėtus lūkesčius. Mano, kad savivaldybė įpareigodama tretįjį asmenį G. A. įrengti Tinklus ir išduodama gyventojams statybos leidimus, kuriuose numatyta, kad nuotekos bus tvarkomos centralizuotai sukūrė gyventojams teisėtus lūkesčius ir atitinkamai pareigas savivaldybei organizuoti nuotekų tvarkymą centralizuotai.

Pažymėjo, kad nei viename savivaldybės individualiame teisės akte nėra numatyta, kad gyventojai nuotekas tvarkys individualiai, šie teisės aktai nėra panaikinti ar pakeisti.

15. Atkreipė dėmesį, kad atsakovė Šiaulių rajono savivaldybės administracija nerenka duomenų apie Gyvenamųjų namų kvartale gyvenančius ir čia deklaravusius savo gyvenamąją vietą asmenis, kiek iš jų yra tiekiamas geriamasis vanduo, taigi nerenka duomenų, reikalingų teritorijų planavimo procedūroms pradėti bei šiam ginčui išnagrinėti. Pažymėjo, kad nors savivaldybė yra specialiojo teritorijų planavimo organizatorius, tačiau visą atsakomybę perkelia specialiųjų planų rengėjui, kuris neturi teisės nuspręsti dėl teritorijos statuso. Mano, kad be teismo įsikišimo nepavyks Gyvenamųjų namų kvartalo įtraukti į specialiuosius planus kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, nes dar 2019 m. pavasarį sudaryta komisija siūlė savivaldybei pradėti specialiųjų planų keitimo procedūras, tačiau jos taip ir nebuvo pradėtos. Atkreipė dėmesį į tai, kad Gyvenamųjų namų kvartalo savivaldybė neįtraukia į specialiuosius planus nuo 2005 m.

16. Nurodė, jog antrasis ieškovo reikalavimas yra išvestinis iš pirmojo reikalavimo. Nors ieškovas prašo įpareigoti atsakovę UAB „Kuršėnų vandenys“ sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo, tačiau teismas galėtų nustatyti ir kitą terminą sutarčiai sudaryti, pavyzdžiui per vieną mėnesį nuo licencijos gavimo.

17. Prašė nepriteisti iš ieškovo UAB „Kuršėnų vandenys“ bylinėjimosi išlaidų tuo atveju, jei būtų tenkintas tik pirmasis ieškovo reikalavimas, nes tokiu atveju ieškovas vis tiek būtų laimėjęs ginčą. Pažymėjo, jog UAB „Kuršėnų vandenys“ yra savivaldybės įsteigta ir kontroliuojama įmonė, todėl pagal teismų praktiką ją teisme galėtų atstovauti darbuotojas, turintis aukštąjį teisinį išsilavinimą, arba savivaldybės atstovas. Be to, kadangi ieškovas yra vartotojas, todėl vadovaujantis sąžiningumo, teisingumo ir protingumo principais priteisti iš bylinėjimosi išlaidas būtų nepagrįsta.

18. A. Š. rajono savivaldybės administracija ir Šiaulių rajono savivaldybės taryba su patikslintu ieškiniu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą (el. b. medž. 1 t., 54-59, 185-186 l.). Nurodė, jog savivaldybės tarybos įpareigotos iki 2021 m. kovo 1 d. pakeisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir nustatyti aglomeracijų ribas. Minėtus planus rengs viešąjį pirkimą laimėjęs planų rengėjas po to, kai savivaldybės taryba priims sprendimą ir/ar skirs lėšų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planui koreguoti. Lygiai taip pat siekiant nustatyti, ar teritorija yra urbanizuota ar urbanizuojama, būtina rengti aglomeracijas, kurias rengia viešuosius pirkimus laimėję specialistai. Taigi ieškovo pirmas reikalavimas, plano rengėjui surinkus visus planui koreguoti reikalingus duomenis, bus sprendžiamas koreguojant geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą.

19. Pažymėjo, jog nagrinėjamu atveju, nustatant, ar Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos apibrėžimą, vadovautųsi UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. lapkričio 4 d. raštu, kuriame nurodyta, jog minėtame kvartale geriamasis vanduo yra tiekiamas 37 asmenims, nes pagal geriamojo vandens tiekimo sutartis būtent vartotojams yra nustatyta pareiga pranešti apie asmenis, deklaravusius gyvenamąją vietą. Kartu, atsakovių atstovas pažymėjo, kad nei jis, nei savivaldybės administracija nėra kompetentingi nustatant, kuri teritorija turėtų būti įtraukta į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija, o savivaldybė neturi specialistų, kurie rengtų ar koreguotų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus. Atsakovai nereikalavo duomenų apie tai, kiek Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojų deklaravo savo gyvenamąją vietą. Visi duomenys tiek apie asmenis, deklaravusius savo gyvenamąją vietą, tiek ir apie asmenis, kurie pageidauja, kad su jais būtų sudaryta viešoji nuotekų tvarkymo sutartis, bus perduoti plano rengėjui.

20. Dėl antrojo ieškovo reikalavimo atsakovai nurodė, jog Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T-278 UAB „Kuršėnų vandenys“ buvo paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Šiaulių rajono savivaldybėje ir jai pavesta vykdyti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą Šiaulių rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose. Tačiau Gyvenamųjų namų kvartalas nepatenka į viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją, todėl nėra pagrindo sudaryti viešosios geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutarties.

21. Paaiškino, kad vyko pasitarimas LR Vyriausybės patalpose, buvo pateikti pasiūlymai, kaip išspręsti nuotekų šalinimo problemą. Vienas iš pasiūlymų būtų Tinklų savininkui ir nuotekų šalinimo paslaugas teikiančiai įmonei sudaryti nuotekų transportavimo sutartį. Nors minėtame pasitarime G. A. nedalyvavo, tačiau jam turėjo būti žinoma ši galimybė. Pasitarime dalyvavo ieškovas.

22. Pripažino, jog 2019 m. balandžio 17 d. savivaldybės sudaryta komisija nutarė teikti svarstyti tarybai klausimą dėl Gyvenamųjų namų kvartalo pripažinimo viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija, tačiau šis sprendimas buvo priimtas dar neįsigaliojus GVTNTĮ pakeitimams ir šie pakeitimai nebuvo įvertinti.

23. Pažymėjo, kad prieš išduodant leidimus ir sąlygas Tinklų savininkui dėl Tinklų statybos nebuvo sudaryta trišalė sutartis tarp savivaldybės, statytojo ir viešojo geriamojo vandens tiekėjo, dėl kokių priežasčių tai nebuvo padaryta - nežino. Be to, atsakovių atstovas nurodė, jog negavo nurodymo patikrinti tuo metu savivaldybės vardu veikusią asmenų veiklos, o savivaldybė nėra atsakinga už teritorijų planavimo sprendinių įgyvendinimą. Trišalės sutarties nebuvimas nėra kliūtis spręsti klausimą dėl Tinklų išpirkimo. Šiuo metu tarp savivaldybės ir Tinklų savininko yra sprendžiamas ginčas teisme dėl Tinklų išpirkimo.

24. Papildomai nurodė, kad savivaldybės kompetencija yra nustatyta įstatymų. Nurodė, jog pagal UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktus duomenis yra sudaryta iš viso tik 17 sutarčių dėl geriamojo vandens tiekimo, neginčija, kad Gyvenamųjų namų kvartale savo gyvenamąją vietą yra deklaravę daugiau kaip 50 asmenų, kurie turėjo pagal sutartis, sudarytas su UAB „Šiaulių vandenys“, pranešti įmonei apie gyventojų skaičiaus pasikeitimą, tačiau to nepranešė. Tačiau mano, kad šiuos duomenis reikia vertinti kompleksiskai, t. y., kiek iš viso sudaryta sutarčių dėl geriamojo vandens tiekimo, kiek yra vartotojų, kiek realiai jie sunaudoja vandens, kiek yra asmenų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą.

25. Atkreipė dėmesį į tai, kad Gyvenamųjų namų kvartalo nepripažinus viešojo tiekimo teritorija ir Tinklų neperdavus UAB „Kuršėnų vandenys“, nėra galimybės pasirašyti viešųjų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sutarčių. Siūlė sudaryti subabonento sutartis su gyventojais, tačiau su tokiu pasiūlymu nesutiko trečiasis asmuo G. A.

26. Atsakovė UAB „Kuršėnų vandenys“ su pareikštu patikslintu ieškiniu nesutiko, prašė jį atmesti kaip nepagrįstą (el. b. medž. 2 t., 13-19 l.) ir priteisti 1089,00 Eur bylinėjimosi išlaidas (el. b. medž. 2 t., 37-39 l.). Nurodė, kad vadovaujantis UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. balandžio 8 d. raštu yra sudaryta 16 geriamojo vandens tiekimo sutarčių, pagal kurias geriamuoju vandeniu aprūpinami 37 žmonės, t. y., mažiau nei nustatyta įstatymuose. Be to, ieškovas nepagrindė, kad Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 2 straipsnio 37 dalyje nustatytas urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijų sąvokas. Dar daugiau – atsakovė Šiaulių rajono savivaldybės administracija neatsisako vykdyti GVTNTĮ 10 straipsnyje savivaldybės kompetencijai priskirtų klausimų, nes Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. A-563 sudaryta darbo grupė 2019 m. liepos 2 d. išvadoje Nr. J2-83(21.2)

pasiūlė Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriui iki 2019 m. gruodžio 31 d. įpareigoti atitinkamą savivaldybės administracijos skyrių parengti tarybos sprendimo projektą dėl vandentvarkos plano koregavimo ir tarybai pritarus pradėti minėto plano koregavimo pirkimo procedūras, o Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2019 m. rugsėjo 3 d. sprendimu Nr. T-271 nutarė pradėti rengti vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 16 d. sprendimu Nr. T-170, keitimą. Taigi savivaldybei neatsisakant Gyvenamųjų namų kvartalo įtraukti į vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, nesuėjus terminui šį planą tvirtinti, nėra pagrindo tenkinti pirmąjį patikslinto ieškinio reikalavimą.

27. Dėl antrojo patikslinto ieškinio reikalavimo nurodė, kad tam, kad UAB „Kuršėnų vandenys“ galėtų sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį, Gyvenamųjų namų kvartalas turi būti pripažintas viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija, ieškovo nuotekų šalinimo įrenginiai turi būti prijungti prie UAB „Kuršėnų vandenys“ nuosavybės teise priklausančios ir (ar) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros ir UAB „Kuršėnų vandenys“ turi būti išduota licencija Gyvenamųjų namų kvartalui tiekti geriamąjį vandenį ir teikti nuotekų tvarkymo paslaugas. Nei vienos iš nurodytų sąlygų nagrinėjamu atveju nėra, todėl nėra pagrindo tenkinti ir antrąjį ieškovo reikalavimą.

28. Paaiškino, kad UAB „Kuršėnų vandenys“ atstovas dalyvavo 2019 m. vasarą vykusiame susitikime su gyventojais, po kurio įmonė vieną kartą išvežė ištrauktas iš Gyvenamųjų namų kvartale esančių šulinių nuotekas ir išrašę sąskaitą, ją pateikė Tinklų savininkui, tačiau jis jos dar neapmokėjo. Ar Tinklai tinkami naudoti – reikia įvertinti, nes jie nebuvo išbandyti. Pripažino, jog savivaldybės tarybai rašte buvo nurodyta, jog Tinklai netinkami eksploatuoti.

29. Pasak atsakovės atstovo, gyventojai neteikė prašymų dėl nuotekų šalinimo. Į 2019 m. gegužės 20 d. gyventojų raštus turėjo būti atsakyta. Taip pat nežino, kodėl UAB „Šiaulių vandenys“ neturėdami licencijos tiekti vandenį Gyvenamųjų namų kvartalui, jį tiekia.

30. Tretysis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, ieškovo pusėje G. A. su ieškiniu, o teismo posėdyje ir su patikslintu ieškiniu, sutiko, prašė jį tenkinti (el. b. medž. 1 t., 79-84 l.). Atsiliepime į ieškinį tretysis asmuo nurodė, jog Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2005 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T-313 dėl gyvenamųjų namų kvartalo detaliojo plano rengimo pritarė 8,4622 ha ploto žemės ūkio paskirties sklypo, esančio Motaičių kaime, Bubių seniūnijoje, paskirties keitimui, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymui individualių gyvenamųjų namų kvartalo statybai vietoje Aukštelkės bendrajame plane numatyto daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo ir be kitų sprendimų nutarta įpareigoti Architektūros ir urbanistikos skyrių projektavimo sąlygų sąvadus pastatų statybai suplanuotuose sklypuose išduoti tik tada, kai bus įrengti inžineriniai tinklai ir gatvės. 2005 m. gruodžio 14 d. detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutarties pagrindu jam buvo perduotos detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisės ir pareigos. Buvo parengtas detalusis planas, atliktas poveikio aplinkai vertinimas. Šiaulių rajono savivaldybės nuolatinė statybos komisija kompleksinio derinimo 2006 m. balandžio 25 d. protokolu Nr. 47 nutarė derinti detalųjį planą „Žemės paskirties keitimas, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymas individualių gyvenamųjų namų kvartalo statybai (vietoje Aukštelkės bendrajame plane numatyto daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo) ir reikalingos inžinerinės infrastruktūros parengimas. Teritorijos integravimas į Aukštelkės gyvenvietės išplanavimo projektą; adresų suteikimas. Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2006 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. T-132 nusprendė patvirtinti žemės paskirties keitimo, sklypų suformavimo gyvenamajai paskirčiai, statybos reglamentų nustatymo mažaukščių gyvenamųjų namų statybai Motaičių kaime detalųjį planą, patikslindama planuojamos teritorijos adresą: Aukštelkės kaimas, Šiaulių kaimiškoji seniūnija

(planavimo organizatorius - G. A.). Šiaulių rajono savivaldybė išdavė 2006 m. rugpjūčio 4 d. statybos leidimą Nr. 216, statybos rūšis - nauja statyba, statybos objektas - gyvenamųjų namų kvartalo inžinerinė infrastruktūra (gatvės, lietaus nuotekynė, drenažo tinklai, vandentiekio ir buitinė nuotekynė, valymo įrenginiai, statybos adresas - Šiaulių r. sav., Bubių sen., Motaičių k. Šiaulių apskrities viršininco administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus 2007 m. sausio 11 d. potvarkiu Nr. PI-6 sudaryta komisija 2007 m. sausio 18 d. akte konstatavo, jog gyvenamųjų namų kvartalo inžinerinės infrastruktūros (gatvės, lietaus nuotekynės, drenažų tinklų, vandentiekio ir buitinės nuotekynės, valymo įrenginių) Aukštelkės kaime Šiaulių r. sav. statyba vyko pagal projektą, kurį 2006 m. parengė AB „Šiaulių hidroprojektas“ ir patvirtino statytojas G. A., bei pripažino, kad gyvenamųjų namų kvartalo inžinerinė infrastruktūra Aukštelkės kaime Šiaulių r. sav. tenkina nustatytus reikalavimus ir tinkama naudoti. Tinklai priklauso nuosavybės teise trečiajam asmeniui.

31. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2016 m. birželio 15 d. rašte Nr. R2-(V)-1625 „Dėl geriamojo vandens tiekimo Aukštelkės kaime“ nurodė, kad atsižvelgiant į tai, kad Teritorijos vartotojams (gyventojams) būtų užtikrintas geriamojo vandens tiekimas, Komisija ragina Šiaulių rajono savivaldybę užtikrinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo įgyvendinimą bei parengti naują viešojo vandens tiekimo teritorijos planą, kuriame būtų įtraukta Teritorija.

32. Šiaulių

rajo savivaldybės administracijos sudaryta komisija 2019 m. balandžio 29 d. nutarė teikti Šiaulių rajono savivaldybės tarybai svarstyti sprendimo projektą dėl Aukštelkės kaimo kvartalo, apriboto Pilies g., Pušyno g., Matkaičių g., Gerdo g. ir Dubysos g. pripažinimo viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo teritorija. Minėtos komisijos posėdyje Aplinkos ministerijos Šiaulių valdybos Šiaulių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas V. G. pažymėjo, jog apibendrinant patikrinimo rezultatus nustatyta, kad gyventojų statybų techniniuose projektuose yra numatyta (ir nėra kitų išlygų) nuotekas tvarkyti centralizuotai, išleidžiant jas į nuotekų tinklus (tinklus ar valymo įrenginius), esančius Gerdo gatvėje. Kito nuotekų tvarkymo būdo projektuose nėra numatyta, o Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas V. B. minėtos komisijos posėdyje nurodė, kad jo žiniomis šioje teritorijoje jau yra virš 60 gyventojų.

33. Teismo posėdyje tretysis asmuo papildomai paaiškino, jog UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. lapkričio 4 d. teismo posėdyje pateiktoje pažymoje nurodyti gyventojų skaičiai neatitinka faktinės situacijos, o būtent pažymoje nurodyta, jog Pilies g. 28 gyventojų skaičius yra 4, tačiau turi būti 7, Pilies g. 16 nurodyta - 0, tačiau turi būti 4, Matkaičių g. 6 nurodyta 3, tačiau turi būti - 4, Pušyno g. 10 nurodyta 0, tačiau turi būti - 2, o Gerdo g. 19 ir Pilies g. 7 nurodyta 0, tačiau turėtų būti nurodyta bent 1, nes sutartys dėl geriamojo vandens sudarytos ne laikinosios, todėl bent jas sudarę asmenys turi būti pažymėti kaip vartotojai. Pasak trečiojo asmens, Gyvenamųjų namų kvartale gyvena ir naudojami UAB „Šiaulių vandenys“ teikiamomis geriamojo vandens tiekimo paslaugomis iš viso 54 asmenys, 14 asmenų naudoja šachtinius šulinius, taigi iš viso 68 asmenys išleidžia nuotekas į neeksploatuojamus nuotekų valymo įrengimus. Neturi duomenų apie Pilies g. 3, Pilies g. 18, Pilies g. 27, Matkaičių g. 10, Gerdo g. 21, Pušyno g. 12 ir Pušyno g. 14 gyventojų skaičių. Nurodė, gyvenamųjų namų kvartale yra pastatyti 28 gyvenamieji namai, yra naujai statomų namų ir gyventojų skaičius nuolat didėja. Jis šiuos duomenis žino, nes nuolat bendrauja su gyventojais, žino, kiek gyventojų yra deklaravę savo gyvenamąsias vietas Gyvenamųjų namų kvartalui priklausančiais adresais, ir prieš jiems pasirašant vandens tiekimo sutartį su UAB „Šiaulių vandenys“ gyventojai turi gauti jo, kaip Tinklų savininko, sutikimą tokią sutartį sudaryti.

34. Atkreipė dėmesį į tai, kad prie UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. birželio 11 d. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutarties Nr. 7039019_000_1 pridėtame plane yra tikrovės neatitinkančios informacijos, o būtent jame nurodyta, kad Gerdo g. 19, Aukštelkės k., vandentiekio tinklus eksploatuoja G. A., tačiau jis šių tinklų neeksploatuoja, tinklų naudotojas yra UAB „Šiaulių vandenys“, plane nurodyta Pilaitės gatvė, tačiau tokios gatvės nėra, yra Pilies gatvė, plane nurodyta, kad yra įvadai Matkaičių g. 10 ir Pušyno g. 18, tačiau šie adresai nėra nurodyti 2019 m. lapkričio 4 d. pažymoje kaip sudarę sutartis. Be to, iš UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktų sutarčių matyti, kad tai nėra laikinosios sutarties dėl laikino vandens tiekimo, jos sudarytos su asmenimis, taigi turėtų būti nurodyta 2019 m. lapkričio 4 d. pažymoje bent 1 asmuo prie taip vadinamų laikinųjų sutarčių.

35. Nurodė, kad tam, jog UAB „Šiaulių vandenys“ būtų suteikta licencija tiekti geriamąjį vandenį Gyvenamųjų namų kvartalui, minėta įmonė turėjo sudaryti su juo sutartį dėl Tinklų naudojimo. Tačiau tokios sutarties UAB „Šiaulių vandenys“ nesudarė.

36. Paaiškino, kad nuotekų infrastruktūra yra pritaikyta eksploatuoti centralizuotai, ji nėra pritaikyta vienkartiniams nuotekų nusiurbimams, nes yra visiškai įrengtos gatvės, jos gadinamos važiuojant sunkiasvorėms transporto priemonėms, prie įvažiavimo į kvartalą yra pastatytas kelio ženklas „Eismas draudžiamas“, taigi leidžiama važiuoti tik su leidimais ir kvartalo gyventojams. Valymo įrenginius sudaro siurblinė ir dumblinė, kur yra įrengtas atskiras įvažiavimas, pastatyti vartai. Galima tik išsiurbti dumblą. Jis leido 1-2 kartus ieškovui išsitraukti nuotekas savo lėšomis, tačiau sutikimo 2019 m. vasarą UAB „Kuršėnų vandenys“ išsiurbti nuotekas nedavė. Po minėto nuotekų siurbimo buvo sugadinta gatvės nuovaža, palikti atidaryti šulinėliai, todėl jis turėjo nuostolių, nes samdė žmonės, kad sutvarkytų nuovažą ir uždarytų šulinėlius.

37. Pasak trečiojo asmens, jis buvo savivaldybės įpareigotas įrengti Tinklus, visi projektai buvo suderinti, Tinklai įrengti tinkamai, savivaldybė patvirtino, kad juos galima eksploatuoti, tačiau jų niekaip iš jo neperima. Jis negauna jokių pajamų iš Tinklų, tačiau privalo juos prižiūrėti, išlaikyti, moka mokesčius valstybei, jo niekas neatleidžia nuo mokesčių mokėjimo. O Tinklai nėra eksploatuojami nuo pat pirmo gyventojų prie jų prijungimo, nuotekos kaupiasi griovyje ir nuteka į Rėkyvos ežerą.

38. Pažymėjo, kad prieš 13 metų savivaldybė patvirtino detalų planą, pagal kurį buvo numatyta, kad nuotekos bus tvarkomos centralizuotai. Taigi savivaldybė turėjo pakankamai laiko pakeisti specialiuosius planus, tačiau to neatliko. Ilgiau laukti, kol bus parengti specialieji planai pagal įstatymų nustatytas procedūras – nebėra prasmės, nes nuotekos iki šiol teršia aplinką, jos nėra šalinamos centralizuotai.

39. Atkreipė dėmesį į tai, kad UAB „Šiaulių vandenys“ sutiko tiekti kai kuriems gyventojams vandenį atsižvelgiant į tai, kad Gyvenamųjų namų kvartalo detalajame plane yra numatyta įmonei tokia pareiga ir UAB „Šiaulių vandenys“ tiekia vandenį gyventojams. Tuo tarpu UAB „Kuršėnų vandenys“ yra viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų šalinimo paslaugų tiekėjas Šiaulių rajono Aukštelkės kaime, tačiau jokių paslaugų Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojams neteikia.

40. Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija pateikė atsiliepimą į patikslintą ieškinį, su kuriuo nesutiko (el. b. medž. 2 t., 22-26 l.). Nurodė, kad ieškovo pirmasis reikalavimas yra nepagrįstas, nes dar nėra suėjęs savivaldybės įtvirtintos pareigos pakeisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir nustatyti aglomeracijų ribas terminas, todėl turėtų būti atmestas. Kadangi vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra nėra perduota geriamojo vandens tiekėjui, todėl jis neturi teisės su vartotojais sudaryti viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutarčių. Tačiau

šiuo atveju geriamasis vanduo galėtų būtų tiekiamas, o nuotekos šalinamos geriamojo vandens tiekėjui sudarius subabonento sutartį. Nustačius, kad UAB „Kuršėnų vandenys“ nesutinka sudaryti subabonento sutarties, antrasis patikslinto ieškinio reikalavimas turėtų būtų netenkinamas. Prašė bylą nagrinėti atstovui nedalyvaujant teismo posėdyje.

41. Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, UAB „Šiaulių vandenys“ atsiliepimo į patikslintą ieškinį nepateikė, UAB „Šiaulių vandenys“ atstovė teismo posėdyje, nurodė, jog tretysis asmuo su pareikštu patikslintu ieškiniu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Nurodė, kad jei 2019 m. lapkričio 4 d. pažymoje nurodyta gyventojų skaičius „0“, tai yra sudaryta laikinoji vandens tiekimo sutartis ir gyventojai neinformavo UAB „Šiaulių vandenys“ apie asmenis, deklaravusius savo gyvenamąją vietą nurodytu adresu. Pažymėjo, jog tarp UAB „Šiaulių vandenys“ ir gyventojų sudarytose sutartyse vartotojams yra nustatyta pareiga parnešti apie asmenis, deklaravusius savo gyvenamąją vietą, įmonė savo iniciatyva tokių duomenų nerenka ir neturi prieigos prie tokių duomenų. Taigi gyventojams nepateikus įmonei duomenų, kad jų gyvenamojoje vietoje savo gyvenamąją vietą deklaravo daugiau asmenų, nei nurodyta sutartyse su gyventojais, į pažymą sukelti duomenys iš sutarčių.

42. Trečiojo asmens atstovė atkreipė dėmesį į tai, kad kai kuriais adresais, pavyzdžiui (duomenys neskelbtini), už šešis mėnesius (nuo 2019-04-01 iki 2019-09-30) suvartoto vandens kiekis yra lygus 0. Tokie duomenys reiškia, kad nors atitinkamais adresais yra deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų, tačiau vandens jie faktiškai nesuvartojo.

43. Pasak trečiojo asmens atstovės šioje byloje nėra pažymos iš seniūnijos, patvirtinančios, kad patikslinto ieškinio pateikimo dienai Gyvenamųjų namų kvartale savo gyvenamąją vietą buvo deklaravę daugiau nei 50 asmenų. Taigi klausimas, ar ieškovas turi teisę pareikšti patikslintą ieškinį jo pateikimo teismui dieną.

44. Nurodė, kad trečiojo asmens G. A. ir Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojų žemės sklypų pirkimo pardavimo sutartyse yra sąlyga, kad pirkėjas įsipareigoja per tris mėnesius nuo sutarties pasirašymo dienos įstoti į kuriamą bendriją, mokėti nario mokesį, mokėti mokesčius už energetines ir komunalines paslaugas, pagal pasirašytas sutartis su atitinkamomis tarnybomis. Dar daugiau, sutartyse yra numatyta, kad gatvių, lietaus kanalizacijos, nuotekų valymo įrenginių ir kitų inžinerinių įrenginių priežiūros klausimai bus sprendžiami bendrijos ir pardavėjo tarpusavio sutarimu, o pirkėjas įsipareigojo su komunikacijų savininku, valdančiu kvartalo inžinerinius statinius, sudaryti inžinerinių statinių eksploatacijos ir komunalinių paslaugų (vandens, elektros energijos, dujotekio) teikimo sutartis, į kurias bus įtraukta sutartyse numatytos nuostatos, leidžiančios inžinerinius tinklus perleisti trečiajam asmeniui bei taisyklės, pagal kurias pirkėjas apmokės už jai bendrai teikiamas ir jos betarpiškai vartojamas komunalines paslaugas. Šios sutarties sąlygos reiškia, kad pardavėjas (G. A.) ir Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai iš esmės susitarė sudaryti subabonento sutartis su vandenį tiekiančiomis ir nuotekas šalinančiomis įmonėmis. Tačiau nepavykus trečiojo asmens G. A. verslo planui, bandoma pareigą dėl nuotekų šalinimo perkelti UAB „Kuršėnų vandenys“.

45. Trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, V. P. atsiliepimo į patikslintą ieškinį nepateikė, teismo posėdyje nedalyvavo, pateikė prašymą bylą nagrinėti jai teismo posėdyje nedalyvaujant, nurodė, kad jos manymu patikslintas ieškinys yra pagrįstas (el. b. medž. 2 t., 122 l.).

46. Institucija, byloje teikianti išvadą, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos pateikė 2019 m. spalio 11 d. išvadą Nr. (14.5)-ADS-18347 (el. b. medž. 2 t., 95-96 l.) bei prašė bylą nagrinėti institucijos atstovui teismo posėdyje nedalyvaujant. Išvadoje nurodė, jog pagal galiojančius teisės aktus nuotekų tvarkymo organizavimas yra savivaldybių funkcija. Pagal ieškovo pateiktus

duomenis matyti, kad Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka vieną iš viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai keliamų kriterijų, todėl savivaldybei įgyvendinant įstatymines nuostatas ir rengiant geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano pakeitimą, minėtoji teritorija turėtų būti nustatyta viešąja geriamojo vandens tiekimo teritorija.

47. Dėl patikslinto ieškinio reikalavimo įpareigoti UAB „Kuršėnų vandenys“ viešąją nuotekų tvarkymo sutartį nurodė, jog teisės aktai numato galimybę tvarkyti nuotekas tuo atveju, jei savivaldybė nėra perėmusi vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, ir jei teismas įpareigotų arba bylos šalys sudarytų nuotekų tvarkymo sutartį, būtų užtikrintas susidarančių nuotekų tvarkymas bei išvengta (arba sumažinta rizika) galimo aplinkos teršimo nuotekomis iki kol savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka išspręstų klausimus, susijusius su Gyvenamųjų namų kvartalo nuotekų infrastruktūros perėmimo ir pačių nuotekų tvarkymo organizavimo.

48. Išvadą byloje teikianti institucija Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pateikė 2019 m. rugsėjo 26 d. išvadą (el. b. medž. 2 t., 111-114 l.), kurioje nurodė, jog Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2015 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. O3-255 „Dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijos uždėjimui akcinei bendrovei UAB „Šiaulių vandenys“ išdavimo“ išdavė licenciją Nr. L7-GVTNT-04 vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą Aukštelkės kaimo teritorijoje – Nemuno, Paparčių, Poilsio, Ateities, Vienybės gatvėse. Licencijoje nurodyta teritorija neapima Gerdo, Pilies, Dubysos, Pušyno ir Matkaičių gatvių, esančių Aukštelkės kaimo teritorijoje. Taip pat UAB „Šiaulių vandenys“ neturi teisės tiekti minėtai teritorijai geriamojo vandens. Tokią paslaugą įmonė galėtų teikti tik atitikdama licencijuojamos veiklos sąlygą – turėdama dokumentus, įrodančius geriamojo vandens tiekimo infrastruktūros teisėtą valdymą ar naudojimą ir turėdama vandens tiekimo licenciją.

49. Be to, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2015 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. O3-363 UAB „Kuršėnų vandenys“ išdavė licenciją, kuri suteikė teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą Kuršėnų mieste, Bazilionų, Kairių, Kužių, Šakynos, Meškuičių ir Gruzdžių miesteliuose, Drąsučių, Gedinčių, Gergždelių, Gūragių, Micaičių, Pakumulšių, Paringuvio, Romučių, Varputėnų, Šapnagių, Žeminių, Bubių, Gilvyčių, Bertužių, Eimučių, Šilėnų, Žadžiūnų, Gilaičių, Noreikių, Sauginių, Smilgių, Verbūnų, Žarėnų, Naisių, Šiupylių, Dirvonėnų, Raudėnų, Aleksandrijos, Bridų, Pakapės, Sutkūnų, Toliočių, Vinkšnėnų ir Voveriškių kaimuose, esančiuose Šiaulių rajono savivaldybėje. Tačiau UAB „Kuršėnų vandenys“ neturi licencijos tiekti geriamąjį vandenį ir šalinti nuotekas Gerdo, Pilies, Dubysos, Pušyno ir Matkaičių gatvių, esančių Aukštelkės kaimo teritorijoje.

50. Pažymėjo, kad Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T-278 Šiaulių rajono savivaldybėje viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju paskirta UAB „Kuršėnų vandenys“, tačiau geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo veiklą vykdo ir kitas (ne viešasis) vandens tiekėjas – UAB „Šiaulių vandenys“.

51. Papildomai pažymėjo, jog asmenys, kurie nėra geriamojo vandens tiekėjai ir (arba) nuotekų tvarkytojai, tačiau kuriems nuosavybės teise priklauso geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir ji neperduota savivaldybės ar viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybėn, sutarčių su abonentais ar vartotojais dėl viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sudaryti negali. Tačiau šie asmenys (juridiniai asmenys) gali pagal CK 6.389 ir 6.156 straipsnius sudaryti subabonto sutartis ir tokiam juridiniam asmeniui, kuris neteikia kurios nors paslaugos, pavyzdžiui, vandens neišgauna, o nusiperka iš kito juridinio asmens, nuotekas surenka, bet jų nevalo, o perduoda tvarkyti, kitam juridiniam asmeniui, nereikalinga licencija, nes jis nėra laikomas geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju.

Patikslintas ieškinys tenkintinas iš dalies.

Byloje nustatytos aplinkybės.

52. Šiaulių

rajono savivaldybės taryba 2005 m. lapkričio 24 d. sprendimu „Dėl gyvenamųjų namų kvartalo detaliojo plano rengimo“ Nr. T-313 (el. b. medž. 1 t., 85 l.) nusprendė pritarti G. A. priklausančio 8,4622 ha ploto žemės ūkio paskirties sklypo, esančio Motaičių kaime, Bubių seniūnijoje, paskirties keitimui, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymui individualių gyvenamųjų namų kvartalo statybai vietoje Aukštelkės bendrajame plane numatyto daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo, taip pat įpareigojo Architektūros ir urbanistikos skyrių projektavimo sąlygų sąvadus pastatų statybai suplanuotose sklypuose išduoti tik tada, kai bus įrengti inžineriniai tinklai bei gatvės. 2005 m. gruodžio 14 d. Šiaulių rajono savivaldybės administracija ir G. A. pasirašė detaliojo teritorijų planavimo organizatoriaus teisių ir pareigų perdavimo sutartį Nr. (duomenys neskelbtini) pagal kurią jam buvo perduotos organizatoriaus teisės ir pareigos numatant detaliojo plano rengimą Šiaulių rajono, Bubių seniūnijoje, Motaičių kaime, sklypo plotas 8,4622 ha (el. b. medž. 1 t., 86-87 l.). 2006 m. balandžio 4 d. UAB „Šiaulių vandenys“ išdavė planavimo sąlygas Nr. S-2072 vandentiekio tinklams įrengti. Šiaulių rajono savivaldybės Nuolatinė statybos komisija 2006 m. balandžio 25 d. suderino detalųjį planą, kuriuo numatytas žemės paskirties keitimas, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymas individualių gyvenamųjų namų kvartalo statybai (vietoje Aukštelkės bendrajame plane numatyto daugiabučio gyvenamųjų namų kvartalo) ir reikalingos infrastruktūros planų parengimas, teritorijos integravimas į Aukštelkės gyvenvietės išplanavimo projektą, adresų suteikimas (el. b. medž. 1 t., 88-89 l.). Šiaulių apskrities viršininko administracija 2006 m. gegužės 10 d. patikrinimo akte Nr. SA-142 konstatavo, kad detaliojo plano projekte procedūros pažeidimų nerasta. Projektas atitinka teritorijų planavimo normų sąvado reikalavimus. Iš pateiktos detaliojo plano teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo lentelės matyti, kad įgyvendinus detaliojo plano sprendinius tikimasi teigiamų rezultatų, kad gyvenvietės ribose suformuojamas kvartalas su pilna inžinerine infrastruktūra, statiniai bus pajungti prie vandentiekio, fekalinės kanalizacijos, lietaus kanalizacijos, elektros, telekomunikacijų tinklų (el. b. medž. 1 t., 90-91 l.). Detaliojo plano aiškinamajame rašte nurodyta, kad kvartale numatomas žiedinis šakotinis komunalinio vandentiekio tinklas, vanduo bus tiekiamas iš vandentiekio magistralės Bubiai – Šiauliai. Taip pat kvartale numatomas atskirtinis lauko nuotakynas, nuotekų šalinimo sistema susideda iš savitakio gatvių tinklo, siurblynės, valymo įrenginių ir išvalyto vandens išleidimo linijos iki lietaus nuotakyno, numatyta neigiamo poveikio aplinkai mažinimo priemonė – buitinių nuotekų surinkimas ir centralizuotas valymas (el. b. medž. 1 t., 92-105 l.; 2 t., 174 l.). Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2006 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. T-132 patvirtino detalųjį planą, patikslindama planuojamos teritorijos adresą – Aukštelkės kaimas, Šiaulių kaimiškoji seniūnija (el. b. medž. 1 t., 106 l.). Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T-191 suteiktas Pilies gatvės vardas (el. b. medž. 1 t., 107 l.), 2006 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. T-208 suteiktas Gerdo gatvės vardas (el. b. medž. 1 t., 108 l.). G. A. 2006 m. rugpjūčio 4 d. išduotas statybos leidimas Nr. 216 gyvenamųjų namų kvartalo inžinerinei infrastruktūrai (gatvės, lietaus nuotekynė, drenažo tinklai, vandentiekio ir buitinė nuotekynė, valymo įrenginiai) statyti (el. b. medž. 1 t., 109-110 l.). Šiaulių apskrities viršininko 2006 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. V-4035 nustatyta detaliojo plane iš 84622 m² žemės sklypo, esančio Motaičių kaime, Šiaulių rajone (sklypo kadastrinis nr. (duomenys neskelbtini):116) suformuotiems žemės sklypams plotus, pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį, specialiąsias naudojimo sąlygas ir kitus kadastro rodiklius. Šiaulių apskrities viršininko administracijos Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus 2007 m. sausio 11 d. potvarkiu Nr. P1-6 sudaryta komisija (el. b. medž. 1 t., 111, 112-114 l.), kuri 2007 m. sausio 18 d. aktu Gyvenamųjų namų kvartalo inžinerinę infrastruktūrą, į kurią įeina ir Tinklai,

Aukštelkės kaime Šiaulių r. sav., pripažino tinkama naudoti. UAB „Šiaulių vandenys“ pretenzijų dėl atlikto pasijungimo Motaičių kaime prie miesto vandentiekio iš Bubių vandenvietės neturėjo.

53. Trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, ieškovo pusėje G. A. nuosavybės teise priklauso nuotekų šalinimo tinklai, kurių unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantys Šiaulių r. sav. teritorijoje, Šiaulių r. sav., statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas – 2007 m. sausio 18 d. (el. b. medž. 15-16 l.) (toliau taip pat Nuotekų tinklai), ir vandentiekio trasa, kurios unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esanti Šiaulių r. sav. teritorijoje, Šiaulių r. sav., statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas – 2007 m. sausio 18 d. (el. b. medž. 17-18 l.) (toliau taip pat – Vandentiekio tinklai). Viešajame registre yra įregistruota nuo 2013 m. balandžio 29 d. žyma – prievolė statinių savininkui nemokamai leisti prisijungti prie inžinerinių tinklų.

54. T. P. ir trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, V. P. bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklauso žemės sklypas, kurio unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ir pastatas – gyvenamas namas, kurio unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esantys (duomenys neskelbtini) (el. b. medž. 1 t., 11-14 l.).

55. Iš T. P. ir V. P. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2011 m. liepos 22 d. leidimo statyti naują statinį Nr. LNS-67-110722-00171 matyti, kad nuotekos nuvedamos į Gerdo gatvėje esančius centralizuotus nuotekų tinklus (el. b. medž. 2 t., 4-5 l.). Iš liudytojų A. N., V. S., R. P. ir M. B. parodymų nustatyta, kad tokie pat statybos leidimai buvo išduoti ir jiems bei jie taip pat, kaip ir ieškovas, pirkdami žemės sklypą, žinodami, kad yra įrengti Tinklai, mokėjo už žemės sklypą didesnę kainą ir tikėjosi, kad nuotekos Nuotekų tinklais bus šalinamos centralizuotu būdu. Tačiau Nuotekų tinklai yra neeksploatuojami, nuotekos nėra centralizuotai šalinamos, jos yra išleidžiamos į neeksploatuojamus Nuotekų tinklus, po ko per šulinėlius kyla į paviršių, kaupiasi grioviuose, dėl taršos nuotekomis atsiranda nemalonūs kvapas.

56. Iš Šiaulių apygardos teismo 2016 m. rugsėjo 23 d. nutarties administracinėje byloje Nr. ATP-417-282/2016 matyti, kad tretysis asmuo G. A. Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento vyriausiojo specialisto 2016 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. AM-SIAN-61035260-16 nubaustas pagal Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) 516 straipsnio 2 dalį 173 Eur dydžio bauda už tai, kad 2016 m. vasario 29 d. 16.10 val., iš G. A. nuotekų šalinimo tinklų, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) buitinės nuotekos pateko į aplinką, šalia (duomenys neskelbtini), esantį paviršinių nuotekų griovį, ir užteršė aplinką, Šiaulių rajono savivaldybės administracijos prašymu 2016 m. kovo 23 d. UAB „Kuršėnų vandenys“ iš G. A. nuotekų šalinimo tinklų ištraukė 43 m³ buitinių nuotekų. Šiaulių apylinkės teismas 2016 m. rugpjūčio 29 d. nutartimi G. A. skundo netenkino, paliko galioti Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento vyriausiojo specialisto 2016 m. gegužės 19 d. nutarimą. Teismas nustatė, kad G. A. surašytame administracinio teisės pažeidimo protokole nurodyta tik tai, kad iš jam priklausančių nuotekų šalinimo tinklų buitinės nuotekos pateko į aplinką ir ją užteršė, tačiau nenurodyta, kokio teisės norminio akto pagrindu G. A. pripažįstamas administracinės atsakomybės trauktinu subjektu, t. y., iš kaltinimo visiškai neaišku, kodėl būtent pastarasis yra patrauktas administracinės atsakomybės. Todėl padarius išvadą, kad G. A. suformuluotas kaltinimas yra nekonkretus, neaiškus, pažeidžiantis jo teisę į gynybą, teismas panaikino Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento vyriausiojo specialisto 2016 m. gegužės 19 d. nutarimą Nr. AM-SIAN-61035260-16 ir grąžino G. A. administracinio teisės pažeidimo bylą iš naujo tirti protokolą surašiusiai institucijai – Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentui (el. b. medž. 2 t., 87-91 l.).

57. Iš administracinėje byloje Nr. I-535-394/2018 esančių duomenų nustatyta, kad Šiaulių aplinkos apsaugos departamentas 2017 m. rugpjūčio 29 d. surašė privalomąjį nurodymą Nr. 62 T. P. (gyv.

(duomenys neskelbtini)), taip pat Pilies g. 1, 2, 4, 6, 8, 16, 21, Matkaičių g. 6, Gerdo g. 17, Pušyno g. 6a, 16, 18, 20, 24, Šiaulių r., gyventojams, kuriuo nurodė nutraukti nevalytų buitinių nuotekų patekimą į neeksploatuojamus nuotekų šalinimo sistemos tinklus bei aplinką iš privačios namų valdos, ir užtikrinti, kad namų valdoje susidaranti buitinės nuotekos nepatektų į aplinką (admin. b. 1 t., 34-35 l.). Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas 2017 m. rugsėjo 13 d. privalomą nurodymą paliko nepakeistą (admin. b. 1 t., 37 l.). Nesutikdami su privalomuoju nurodymu ir šiuo sprendimu, T. P. ir kiti gyventojai kreipėsi su skundu į Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmus. Teismas 2018 m. balandžio 17 d. sprendimu skundą tenkino, nes privalomajame nurodyme nenurodyta pažeidimo apimtis bei su jo pašalinimu susiję konkretūs reikalavimai, skirti konkrečioms fiziniams asmenims (admin. b. 2 t., 62-71 l.).

58. Iš administracinėje byloje Nr. I-535-394/2018 esančių duomenų nustatyta, kad Šiaulių rajono savivaldybės administracija 2017 m. rugpjūčio 25 d. raštu „Dėl aplinkos teršimo“ Nr. S-1795 (3.24) informavo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Šiaulių agentūrą, kad Gyvenamųjų namų kvartalo teritorija koreguotame Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiajame plane įvardinta kaip „Individualaus geriamojo vandens išgavimo ir (ar) individualaus nuotekų šalinimo teritorijos (admin. b. 1 t., 171 l.).

59. Šiaulių

rajono savivaldybės taryba 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T-278 UAB „Kuršėnų vandenys“ paskyrė viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Šiaulių rajono savivaldybėje ir pavedė šiai įmonei vykdyti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą Šiaulių rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose. Tarp nurodytų teritorijų nėra nurodytas Gyvenamųjų namų kvartalas (el. b. medž. 1 t., 187-189 l.).

60. Iš pateiktų 2015 m. balandžio 24 d. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licencijos Nr. L7-GVTNT-04 ir 2015 m. birželio 18 d. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licencijos Nr. L7-GVTNT-27 matyti, kad UAB „Kuršėnų vandenys“ ir UAB „Šiaulių vandenys“ neturi licencijos tiekti geriamąjį vandenį ir/ar tvarkyti nuotekas Gyvenamųjų namų kvartale (el. b. medž. 2 t., 20, 21 l.).

61. Pušyno g., Pilies g., Gerdo g., Matkaičių g. gyventojai su 2014 m. spalio 5 d. prašymu organizuoti nuotekų tvarkymą kreipėsi į Šiaulių rajono savivaldybės merą (el. b. medž. 1 t., 20 l.), į kurį Šiaulių rajono savivaldybės meras 2014 m. spalio 30 d. raštu Nr. SG-253(33) atsakė, jog nuo 2014 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus teisės aktams bus sprendžiamas klausimas dėl G. A. įrengtų nuotekų valymo įrenginių ir nuotekų tinklų išpirkimo ir/ar eksploatavimo (el. b. medž. 1 t., 21 l., 2 t., 64 l.). 2015 m. liepos 1 d. minėtų gatvių gyventojai vėl kreipėsi į merą, prašydami informuoti, kokių veiksmų ėmėsi savivaldybė dėl G. A. įrengtų nuotekų valymo įrenginių ir nuotekų tinklų išpirkimo ir/ar eksploatavimo (el. b. medž. 1 t., 22 l.), į kurį Šiaulių rajono savivaldybės administracija atsakė 2015 m. rugpjūčio 19 d. raštu Nr. SG-313(33) (el. b. medž. 1 t., 23 l.), informuodama, kad Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. A-941 sudaryta komisija Aukštelkės k. Mataičių, Pilies, Pušyno ir Gerdo gatvių buitinių nuotekų infrastruktūros būklei įvertinti ir pasiūlymams esamos situacijos sprendimui pateikti, nurodė, jog apie komisijos išvadas ir pasiūlymus informuos papildomai.

62. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2015 m. spalio 7 d. raštu Nr. (19-2)-D8-7338 informavo tretįjį asmenį G. A. ir Šiaulių rajono savivaldybės administraciją, kad Šiaulių rajono savivaldybė vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą patvirtino 2010 m.

kovo 25 d. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-107. Šiame plane numatyta, kad Aukštelkės kaimas patenka į viešojo vandens tiekimo teritoriją, kurioje viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą turi vykdyti viešasis vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas. Pagal galiojančius teisės aktus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra turi būti išperkama arba sudaromos kitos sutartys dėl jos naudojimo (el. b. medž. 2 t., 85-86 l.).

63. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2016 m. birželio 15 d. rašte Nr. R2-(V)-1625 nurodė, jog pagal UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktą informaciją yra sudaryta 12 vandens tiekimo Gyvenamųjų namų kvartalui sutarčių. Komisija raštu ragino Šiaulių rajono savivaldybę parengti naują viešojo vandens tiekimo teritorijos planą, kuriame būtų įtrauktas Gyvenamųjų namų kvartalas (el. b. medž. 1 t., 115-117 l., 2 t., 6-8, 69-71 l.).

64. Iš trečiojo asmens G. A. pateiktų dokumentų matyti, kad 2017 m. sausio 24 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-19 netenkinta G. A. prašymo dalis organizuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų, esančių Gyvenamųjų namų kvartale, išpirkimą pagal infrastruktūros objektų išpirkimo aprašą, kadangi išpirkimas vadovaujantis Viešojo vandens tiekėjo išvada yra negalimas (el. b. medž. 2 t., 65 l.). 2017 m. spalio 25 d. vyko derybos su Šiaulių rajono savivaldybės atstovais dėl Tinklų išpirkimo, 2017 m. lapkričio 6 d. ir 2017 m. lapkričio 10 d. buvo parengti Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimų projektai ir aiškinamieji raštai prie jų (el. b. medž. 2 t., 53-63 l.). Teismuose yra nagrinėjami ginčai dėl G. A. nuosavybės teise priklausančių Tinklų išpirkimo (el. b. medž. 3 t., 21-31 l.).

65. Iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2017 m. rugpjūčio 10 d. rašto Nr. (19-2)-D8-5551 (el. b. medž. 1 t., 24-25 l.) matyti, jog Aplinkos ministerija 2016 m. balandžio 26 d. raštu Nr. (19-2)-D8-3198 ir 2016 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (19-2)-D8-955 kreipėsi į Šiaulių rajono savivaldybę, kad ši priimtų konkrečius sprendimus dėl Aukštelkės kaime privačiam asmeniui priklausančios geriamojo vandens teikimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo, perdavimo ar sutarčių sudarymo dėl infrastruktūros naudojimo, kad gyventojams būtų užtikrintas nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas. Šiaulių rajono savivaldybės administracija 2017 m. sausio 25 d. raštu Nr. SG-36(3.3) ir 2017 m. kovo 15 d. raštu Nr. SG-164(3.3) informavo Aplinkos ministeriją apie priimtus sprendimus ir veiksmų seką, tačiau, kaip matyti iš pareiškėjo (T. P.) pateiktos informacijos, situacija nesikeičia, aplinka toliau teršiama.

66. Iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Komisijos posėdžio dėl galimos taršos buitinėmis nuotekomis Aukštelkės kaime situacijos aptarimo su gyventojais 2019 m. balandžio 29 d. protokolo Nr. KO-62(3.48) matyti, kad komisijai patikrinus situaciją vietoje nustatyta, jog Pilies, Pušyno, Gerdo ir Matkaičių gatvėse yra 21 namų valda, didžioji dalis jų gyventojų naudojami Tinklais, o geriamąjį vandenį gauna pagal sutartis su UAB „Šiaulių vandenys“. Gyventojų statybų techniniuose projektuose yra numatyta (ir nėra kitų išlygų) nuotekas tvarkyti centralizuotai, išleidžiant jas į nuotekų tinklus (tinklus ar valymo įrenginius), esančius Gerdo gatvėje. Kito nuotekų tvarkymo būdo projektuose nėra numatyta. Komisija be kitų sprendimų nusprendė teikti Šiaulių rajono savivaldybės tarybai svarstyti sprendimo projektą dėl Gyvenamųjų namų kvartalo pripažinimo viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo teritorija (el. b. medž. 1 t., 118-122 l.).

67. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2019 m. birželio 10 d. raštu Nr. (10)-D8-2190 informavo, kad atsižvelgiant į įstatymų pakeitimus, savivaldybėms yra nustatyta pareiga iki 2021 m. kovo 1 d. pakeisti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatyti aglomeracijų ribas. Šis raštas išsiųstas ir Šiaulių rajono savivaldybei (el. b. medž. 1 t., 72-75 l.).

68. Šiaulių

rajo savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. A-563 sudaryta darbo grupė, sprendama klausimus dėl Gyvenamųjų namų kvartalo pripažinimo viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo teritorija, 2019 m. liepos 2 d. pateikė išvadą Nr. I2-83(21.2), pagal kurią nutarė siūlyti administracijos direktoriui iki 2019 m. gruodžio 31 d. įpareigoti atitinkamą savivaldybės administracijos skyrių parengti tarybos sprendimo projektą dėl vandentvarkos plano koregavimo ir tarybai pritarus pradėti minėto plano koregavimo pirkimo procedūras (el. b. medž. 1 t., 60-65 l.).

69. Šiaulių

rajo savivaldybės taryba 2019 m. rugsėjo 3 d. sprendimu Nr. T-271 „Dėl vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo“ nusprendė pradėti rengti Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano, patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gegužės 16 d. sprendimu Nr. T-170 „Dėl Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimo Šiaulių rajone patvirtinimo“, keitimą (el. b. medž. 1 t., 199 l.). Dėl šio sprendimo ieškovo atstovas pateikė 2019 m. rugsėjo 10 d. prašymą, kuriuo prašė pateikti informaciją apie tai, ar šis sprendimas patvirtina, jog Gyvenamųjų namų kvartalas bus įtrauktas į Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą bei atitinkamai duomenų apie sprendimo įgyvendinimo terminus, procedūras (el. b. medž. 2 t., 42-43 l.). Į minėtą prašymą Šiaulių rajono savivaldybės administracija atsakė 2019 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. S-2129(3.36), kuriame nurodė, kad Gyvenamųjų namų kvartalas dar nėra įtrauktas į Vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, realūs planavimo darbai galėtų prasidėti 2020 metų I ketvirtį, o koreguotas planas bus teikiamas Šiaulių rajono savivaldybės tarybai tvirtinti 2020 m. gruodžio mėnesį (el. b. medž. 2 t., 44-45 l.). Iš atsakovių Šiaulių rajono savivaldybės administracijos ir Šiaulių rajono savivaldybės tarybos atstovo paaiškinimų teisme bei iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio įsakymo projekto nustatyta, jog praėjus visuomenės informavimo procedūroms (numatyta pabaiga 2020-2-05) bus patvirtinta vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo Šiaulių rajone planavimo darbų programa, pagal kurią numatyta, jog specialiojo plano organizatorius yra Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius, yra nustatyti planavimo tikslai, uždaviniai, atliekami tyrimai, planavimo proceso etapai ir kita (el. b. medž. 3 t., 43-45, 56-60 l.).

70. Iš 2019 m. gegužės 20 d. Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojų prašymų Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriui, UAB „Kuršėnų vandenys“ ir Šiaulių aplinkos apsaugos inspekcijai dėl nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sutarčių sudarymo matyti, kad gyvenamąją vietą yra deklaravę iš viso 58 asmenys, o būtent Pušyno g. 6A deklaravo gyvenamąją vietą 4 asmenys, Pušyno g. 16 - 4 asmenys, Pušyno g. 18 - 4 asmenys, Pušyno g. 20 - 2 asmenys, Pušyno g. 22 - 4 asmenys, Pušyno g. 24 - 3 asmenys, Pilies g. 1 - 5 asmenys, Pilies g. 2 - 2 asmenys, Pilies g. 4 - 3 asmenys, Pilies g. 6 - 4 asmenys, Pilies g. 8 - 4 asmenys, Pilies g. 16 - 4 asmenys, Pilies g. 21 - 3 asmenys, Pilies g. 28 - 6 asmenys, Gerdo g. 17 - 1 asmuo, Dubysos g. 15 - 1 asmuo, Matkaičių g. 6 - 4 asmenys, bei 62 asmenys pageidauja sudaryti viešąsias nuotekų tvarkymo sutartis (el. b. medž. 1 t., 134-151 l.). Į minėtus prašymus atsakė Šiaulių rajono savivaldybės administracija 2019 m. birželio 18 d. raštu Nr. SG-514(3.3) (el. b. medž. 1 t., 152-153 l.), kuriame nurodė, jog Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai tvarko nuotekas individualiai. Nurodė, jog savivaldybė nėra geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, todėl nuotekų tvarkymo sutarčių sudaryti negali.

71. Iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijai 2019 m. balandžio 8 d. UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktos informacijos matyti, kad 2019 m. balandžio 4 d. duomenimis iš viso buvo sudaryta 16

vandens tiekimo sutarčių su Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojais, iš kurių 37 asmenys nurodė deklaravę savo gyvenamąsias vietas Gyvenamųjų namų kvartalui priklausančiuose gyvenamuosiuose namuose (el. b. medž. 1 t., 66 l.).

72. 2019 m. lapkričio 4 d. UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktame rašte Nr. S-3588 nurodyta, kad su UAB „Šiaulių vandenys“ dėl geriamojo vandens tiekimo yra sudaryta 17 sutarčių su Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojais, o būtent sudarytos sutartys su Matkaičių g. 6 ir vanduo tiekiamas 3 asmenims, Pušyno g. 6 – 0 asmenų, Pušyno g. 6A – 3 asmenims, Pušyno g. 10 – 0 asmenų, Pušyno g. 16 – 4 asmenims, Pušyno g. 18 – 4 asmenims, Pušyno g. 20 – 3 asmenims, Pušyno g. 22 – 3 asmenims, Pušyno g. 24 – 3 asmenims, Pilies g. 1 – 2 asmenims, Pilies g. 7 – 0 asmenų, Pilies g. 16 – 0 asmenų, Pilies g. 21 – 3 asmenims, Pilies g. 28 – 4 asmenims, Gerdo g. 17 – 2 asmenims, Gerdo g. 19 – 0 asmenų, Dubysos g. 15 – 3 asmenims, t. y., iš viso 37 asmenims. UAB „Šiaulių vandenys“ atstovė paaiškino teismo posėdyje, ten, kur nurodyta, jog tiekiamas vanduo 0 asmenų, reiškia, kad su šio namo gyventojais yra sudaryta laikinoji geriamojo vandens tiekimo sutartis, vanduo pagal šią sutartį yra tiekiamas. Dar daugiau, nurodė, kad sutartyse yra sąlyga, pagal kurią sutartį pasirašę vartotojai yra įpareigoti pateikti UAB „Šiaulių vandenys“ duomenis apie name savo gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis, taigi lentelėje nurodytas asmenų skaičius yra pagal vartotojų pateiktus duomenis apie gyvenamąją vietą deklaravusius asmenis. Jei vartotojas nepateikia šių duomenų įmonei, tai ji savo iniciatyva šių duomenų neturi galimybių gauti, nes neturi prisijungimo prie viešųjų registų.

73. UAB „Šiaulių vandenys“ pateikė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutartis sudarytas su Gerdo g. 19 ir Pušyno g. 10, Aukštelkėje, Šiaulių r., gyventojais, taip pat pateikė pirmą lapą sutarties su Pušyno g. 6 ir Pilies g. 7, Aukštelkėje, Šiaulių r., gyventojais bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutarties su Pilies g. 16, Aukštelkėje, Šiaulių r., gyventojų 1 priedą (el. b. medž. 2 t., 135-149 l.). Iš pateiktų sutarčių matyti, kad sutartys nėra įvardintos kaip laikinosios sutartys ar sutartys dėl laikino geriamojo vandens tiekimo. Nors sutartyse nustatyta pareiga vartotojui per 10 dienų pranešti įmonei duomenis apie savo gyvenamąją vietą atitinkamu adresu deklaravusius asmenis ar pasikeitusius duomenis apie deklaravusius savo gyvenamąją vietą asmenis, tačiau suvartotas vandens kiekis apskaitomas pagal įrengto geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenis, juos deklaraujant 1 kartą per mėnesį. Minėtose sutartyse ir jų prieduose nurodyta, kad name gyvenančių (bet ne deklaravusių gyvenamąją vietą) asmenų skaičius yra 0. Taip pat iš prie sutarties su Gerdo g. 19 vartotoju pridėto plano matyti, kad yra vandens tiekimo įvadai į Matkaičių g. 10 esantį namą, tačiau trečiasis asmuo sutarties su Matkaičių g. 10 gyvenančiu vartotoju nepateikė, nors nurodyta Pilaitės gatvė ir įvadai į namus Nr. 16 ir Nr. 18, tačiau tokios gatvės gyvenamųjų namų kvartale nėra, o vartotojams, gyvenantiems (duomenys neskelbtini) ir Pilies g. 18, UAB „Šiaulių vandenys“ teikia geriamojo vandens tiekimo paslaugas. Ant minėto plano padarytas priedas ranka „Vandentiekio tinklus eksploatuoja G. A. ir Gerdo g. 19, Aukštelkės k.“, tačiau kaip matyti iš trečiojo asmens G. A. paaiškinimų teismo posėdyje, jis Tinklų neeksploatuoja.

74. 2017 m. sausio 10 d. ieškovas teikė prašymą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuriuo prašė tarpininkauti išsprendžiant nepertraukiamo nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo problemą. Prie minėto prašymo yra pridėta lentelė, kurią sudarė ieškovas, apklausęs Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojus. Iš minėtos lentelės matyti, kad geriamuoju vandeniu individualiai apsirūpina iš viso 18 asmenų, UAB „Šiaulių vandenys“ teikia 54 asmenims geriamąjį vandenį, iš jų Pilies g. 1 – 4 asmenims, Pilies g. 6 – 3 asmenims, Pilies g. 7 – 3 asmenims, Pilies g. 16 – 3 asmenims, Pilies g. 21 – 3 asmenims, Pilies g. 28 – 4 asmenims, Matkaičių g. 6 – 4 asmenims, Matkaičių g. 10 – 4 asmenims, Gerdo g. 17 – 2 asmenims, Pušyno g. 6 – 4 asmenims, Pušyno g. 6a – 3 asmenims, Pušyno g. 16 – 4 asmenims, Pušyno g. 18 – asmenims, Pušyno g. 20 – 3 asmenims, Pušyno g. 22 – 3 asmenims, Pušyno g. 24 – 3 asmenims

(16 sutarčių), nuotekas individualiai tvarko 6 asmenys, o 66 asmenys išleidžia nuotekas į Nuotekų tinklus (el. b. medž. 2 t., 11 l.).

75. Teismo posėdyje ieškovas teigė, kad Gyvenamųjų namų kvartale yra deklaravę savo gyvenamąsias vietas 58 asmenys, prašė vadovautis 2019 m. gegužės 20 d. prašyme nurodytais skaičiais, todėl, pasak ieškovo, savo gyvenamąją vietą Gyvenamųjų namų kvartale deklaravo daugiau nei 50 asmenų, ir deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičius nuolat didėja, statomi nauji namai, įsikuria nauji gyventojai.

76. Iš trečiojo asmens G. A. teismo posėdyje pateiktos informacijos matyti, kad UAB „Šiaulių vandenys“ tiekia geriamąjį vandenį pagal sudarytas sutartis iš viso 54 asmenims, kurie yra deklaravę savo gyvenamąją vietą Gyvenamųjų namų kvartalui priklausančiais adresais, o būtent (duomenys neskelbtini) tiekiamas vanduo 3 asmenims, Gerdo g. 17 – 2 asmenims, Gerdo g. 19 – 1 asmeniui, Matkaičių g. 6 – 4 asmenims, Pilies g. 1 – 5 asmenims, Pilies g. 7 – 1 asmeniui, Pilies g. 16 – 4 asmenims, Pilies g. 21 – 3 asmenims, Pilies g. 28 – 7 asmenims, Pušyno g. 10 – 2 asmenims, Pušyno g. 6 – 1 asmeniui, Pušyno g. 6a – 3 asmenims, Pušyno g. 16 – 4 asmenims, Pušyno g. 18 – 4 asmenims, Pušyno g. 20 – 3 asmenims, Pušyno g. 22 – 4, Pušyno g. 24 – 3 asmenims. 14 asmenų naudojami šachtiniais šuliniais: Pilies g. 2 – 3 asmenys, Pilies g. 4 – 2 asmenys, Pilies g. 6 – 4 asmenys, Pilies g. 8 – 5 asmenys. Su minėtais asmenimis UAB „Šiaulių vandenys“ atsisakė sudaryti sutartis dėl geriamojo vandens tiekimo, todėl jie naudojami šachtiniais šuliniais. Taigi iš viso 68 asmenys išleidžia nuotekas į neeksploatuojamus nuotekų valymo įrenginius ir tokiam asmenų skaičiui reikalingos nuotekų tvarkymo paslaugos. Minėti duomenys trečiajam asmeniui yra žinomi, nes jis bendrauja su šiais gyventojais, šie gyventojais į jį, kaip ir Pilies g. 7 gyvenantis K. P., kreipėsi su prašymais leisti prisijungti prie vandens tiekimo tinklų. Duomenų apie Pilies g. 3, Pilies g. 18, Pilies g. 27, Matkaičių g. 10, Gerdo g. 21, Pušyno g. 12, Pušyno g. 14 gyventojus tretysis asmuo neturi. Atkreipė dėmesį į tai, kad šiuo metu Gyvenamųjų namų kvartale yra pastatyta 28 namai ir gyventojų skaičius nuolat didėja.

77. Šio sprendimo 75.-76. punktuose nustatytų aplinkybių matyti, jog pasak ieškovo ir trečiojo asmens G. A. Gyvenamųjų namų kvartale gyvenančių ir deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičius viršija 50, tačiau šių proceso dalyvių nurodyti skaičiai nesutampa, ieškovas ir tretysis asmuo minėtus duomenis gavo apklausos būdu apklausę Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojus, kurie nepateikė ieškovui ir trečiajam asmeniui duomenis apie gyvenamąją vietą deklaravusių asmenis patvirtinančių pažymų, o ir ieškovas bei tretysis asmuo nėra duomenų apie deklaruotą gyvenamąją vietą gavėjai ar saugotojai, jie šių duomenų netvarko. Pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktą duomenis apie savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenis tvarko seniūnija arba savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu seniūnija ir kitas savivaldybės administracijos padalinys. Nagrinėjamu atveju, duomenis apie gyvenamąją vietą deklaravusių asmenis tvarko Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Šiaulių kaimiškoji seniūnija.

78. Iš Šiaulių

rajono savivaldybės administracijos Šiaulių kaimiškosios seniūnijos 2015 m. balandžio 21 d. rašto Nr. S(26)-33(7.2) matyti, kad Gyvenamųjų namų kvartale savo gyvenamąją vietą deklaravo iš viso 59 gyventojai (el. b. medž. 2 t., 161 l.).

79. Iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Šiaulių kaimiškosios seniūnijos 2018 m. rugsėjo 12 d. rašto Nr. S(26)-113(1.5), kuris adresuotas Šiaulių rajono savivaldybės administracijai, matyti, kad savo gyvenamąją vietą Pilies gatvėje yra deklaravę 31 gyventojas, Pušyno g. – 42 gyventojai,

Dubysos g. – 17 gyventojų, Matkaičių g. – 9 gyventojai, Gerdo g. – 1 gyventojas, iš viso savo gyvenamąją vietą deklaravo 100 asmenų (el. b. medž. 1 t., 19 l.).

80. Iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Komisijos posėdžio dėl galimos taršos buitinėmis nuotekomis Aukštelkės kaime situacijos aptarimo su gyventojais 2019 m. balandžio 29 d. protokolo Nr. KO-62(3.48) matyti, kad komisijai buvo pateiktas Šiaulių rajono savivaldybės Šiaulių kaimiškosios seniūnijos 2019 m. balandžio 11 d. raštas Nr. S(26)-23(1.5), kuriame nurodyta, jog savo gyvenamąją vietą deklaravo iš viso 60 asmenų: Pilies g. - 32 gyventojai, Pušyno g. - 22 gyventojai, Dubysos g. - 1 gyventojas, Matkaičių g. - 4 gyventojai, Gerdo g. - 1 gyventojas (el. b. medž. 1 t., 118-122 l.).

81. Iš ieškovo teismo posėdyje pateiktos pažymos apie Pilies g. 28, Aukštelkės k., Šiaulių kaimiškoji seniūnija, deklaravusius asmenis matyti, kad minėtu adresu savo gyvenamąją vietą nuo 2014 m. gegužės 15 d. deklaravo 2 asmenys, nuo 2017 m. rugsėjo 25 d. – dar 4 asmenys ir nuo 2019 m. rugsėjo 9 d. – 1 asmuo, iš viso savo gyvenamąją vietą deklaravo 7 asmenys. Iš liudytojo A. N. teismo posėdžio metu pateiktos pažymos apie Pilies g. 16, Aukštelkės k., Šiaulių kaimiškoji seniūnija, deklaravusius asmenis matyti, kad minėtu adresu savo gyvenamąją vietą nuo 2017 m. spalio 5 d. deklaravo 3 asmenys, nuo 2018 m. gegužės 4 d. – dar 1 asmuo, iš viso savo gyvenamąją vietą minėtu adresu deklaravo 4 asmenys. L. R. P. patvirtino, jog Dubysos g. 15, Aukštelkės k., Šiaulių r., gyvena jis su šeima, iš viso 3 asmenys, kurie yra deklaravę savo gyvenamąsias vietas nurodytu adresu.

82. Iš Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Šiaulių kaimiškosios seniūnijos 2020 m. sausio 2 d. pateiktos informacijos Nr. S(26)-2(1.7) (el. b. medž. 3 t., 1 l.) matyti, kad Aukštelkėje adresu (duomenys neskelbtini) yra deklaravę savo gyvenamąją vietą 4 asmenys, Pušyno g. 6A – 4 asmenys, Pušyno g. 10 – 2, Pušyno g. 16 – 4, Pušyno g. 18 – 4, Pušyno g. 20 – 3, Pušyno g. 22 – 4, Pušyno g. 24 – 2, Pilies g. 1 – 5, Pilies g. 16 – 4, Pilies g. 21 – 3, Pilies g. 28 – 7, Gerdo g. 17 – 2, Dubysos g. 15 – 1, o Pušyno g. 6, Pilies g. 7, Gerdo g. 19 – nėra savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų. Iš viso gyventojų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą ir pasirašiusių vandens tiekimo sutartis su UAB „Šiaulių vandenys“, 2020 m. sausio 2 d. buvo 49. 2020 m. sausio 6 d. savo gyvenamąją vietą adresu (duomenys neskelbtini), deklaravo 1 asmuo (el. b. medž. 3 t., 9 l.), 2020 m. sausio 8 d. savo gyvenamąją vietą adresu (duomenys neskelbtini), deklaravo nepilnametis vaikas (el. b. medž. 3 t., 8 l.), 2020 m. sausio 28 d. savo gyvenamąją vietą nurodytu adresu deklaravo dar 1 pilnametis asmuo (el. b. medž. 3 t., 39 l.). Taigi iki 2020 m. sausio 28 d. savo gyvenamąją vietą deklaravo iš viso 52 asmenys, kurie yra sudarę geriamojo vandens tiekimo sutartis su UAB „Šiaulių vandenys“.

83. Įvertinus sprendimo 79. - 82. punktuose nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad Gyvenamųjų namų kvartale deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičius nebuvo pastovus, jis nuolat keitėsi ir jo dydis nepriklausė nuo ieškovo valios. Pažymėtina, kad spręsdamas suinteresuoto asmens pateikto ieškinio, pareiškimo ar prašymo priėmimo klausimą, teismas turi patikrinti tik tai, ar egzistuoja visos teisės kreiptis į teismą prielaidos ir šios teisės įgyvendinimo sąlygos, ar nėra procesinių kliūčių priimti ieškinį (CPK 137 str. 2 d.). Taigi ieškinio pagrįstumo klausimas jo priėmimo metu nėra sprendžiamas. Tačiau nagrinėjant civilinę bylą byloje įrodinėtinos aplinkybės gali keistis, todėl atitinkamai bylose didinami ar mažinami reikalavimai, atitinkamai keičiasi ir civilinės bylos išnagrinėjimo rezultatas. Todėl šioje byloje nustatius, kad viena iš šioje byloje įrodinėtinų aplinkybių – Gyvenamųjų namų kvartale deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičius nuolat kinta ir tai nepriklauso nuo ieškovo valios, kad dar 2018 m. rugsėjo 12 d. nustatyta, jog Gyvenamųjų namų kvartale deklaravusių asmenų skaičius buvo 100, o ieškovas skundą Regionų apygardos administraciniam teismui pateikė 2019 m. vasario 11 d., t. y., nuo 2018 m. rugsėjo 12 d. praėjus 5 mėnesiams, bei nesant priešingų įrodymų, jog ieškinio pateikimo dieną minėtame kvartale buvo mažiau nei 50 gyventojų deklaravusių savo gyvenamąją vietą, kuriems yra tiekiamas geriamasis

vanduo, teismas sprendžia, kad trečiojo asmens UAB „Šiaulių vandenys“ atstovės teiginys, jog ieškovas galimai neturėjo teisės pareikšti ieškinį yra nepagrįstas, todėl atmestinas.

84. Įvertinus sprendimo 70. - 82. punktuose nustatytas aplinkybes bei trečiojo asmens G. A., ieškovo teismo posėdyje duotus paaiškinimus, liudytojų V. S., A. N., R. P. ir V. S. parodymus, palyginus UAB „Šiaulių vandenys“ 2019 m. lapkričio 4 d. pateiktoje pažymoje Nr. S - 3588 (el. b. medž. 2 t., 127 l.) ir sprendimo 82. punkte nurodytus duomenis, matyti, kad UAB „Šiaulių vandenys“ pažymoje nurodytas žmonių, kuriems tiekiamas geriamasis vanduo, nesutampa, kas iš esmės patvirtina aplinkybę, nurodytą UAB „Šiaulių vandenys“ atstovės teismo posėdyje, kad Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai nevykdo sutartyse nustatytos pareigos informuoti vandens tiekėją apie pasikeitusį gyventojų skaičių. Paminėtina, kad UAB „Šiaulių vandenys“ nėra duomenų apie asmenų deklaruotą gyvenamąją vietą gavėjas ar saugotojas, šių duomenų tretysis asmuo negauna iš viešųjų registru, jų pateikimas trečiajam asmeniui priklauso išimtinai nuo vartotojų valios, o ir trečiojo asmens pateiktose sutartyse nurodytas ne gyvenamajame name savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų skaičius, o jame gyvenančių asmenų skaičius. Taip pat nors sutartyse nustatyta pareiga vartotojams pateikti duomenis apie pasikeitusį deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičių, tačiau suvartotas vandens kiekis bei atitinkamai mokėtinų mokesčių už suteiktas paslaugas suma nepriklauso nuo deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų skaičiaus, ir šios pareigos tinkamai nevykdė nei ieškovas, nei liudytojais apklausti A. N. ir V. S. Atsižvelgiant į tai, įvertinus byloje esančių įrodymų visumą, taip pat šio sprendimo 82. - 83. punktuose nustatytas aplinkybes apie šiuo metu Gyvenamųjų namų kvartale deklaravusių asmenų skaičių, konstatuotina, kad UAB „Šiaulių vandenys“ tiekia geriamąjį vandenį daugiau nei 50 savo gyvenamąją vietą Gyvenamųjų namų kvartale deklaravusių asmenų.

85. Be to, byloje nustatyta, kad Pilies g. 2, Pilies g. 3, Pilies g. 4, Pilies g. 6, Pilies g. 8, Pilies g. 10, Pilies g. 18, Pilies g. 27, Matkaičių g. 10, Gerdo g. 21, Pušyno g. 12, Pušyno g. 14, Aukštelkėje savo gyvenamąją vietą yra deklaravę dar 16 asmenų (el. b. medž. 3 t., 13, 17 l.), tačiau šie asmenys, išskyrus Matkaičių g. 10, nėra pasirašę sutarčių dėl geriamojo vandens tiekimo su UAB „Šiaulių vandenys“.

86. Byloje iš ieškovo, trečiojo asmens G. A. paaiškinimų, liudytojų A. N., V. S., R. P. ir M. B. parodymų nustatyta, kad UAB „Šiaulių vandenys“ su Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojais sudarė sutartis dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų po ilgų įkalbinėjimų ir derybų bei kad daliai gyventojų tokių sutarčių sudaryti nepavyko, nes įmonė atsisakė jas sudaryti (atsisakymo sudaryti sutartis pagrindai, priežastys nėra šios civilinės bylos dalykas, todėl daugiau apie atsisakymą sudaryti sutartis dėl vandens teikimo nepasisakoma). Dėl šios priežasties gyventojai įsirengė šachtinius šulinius ir šuliniuose esančių vandenį naudoja 15 savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų. Taigi dar ne mažiau kaip 15 asmenų apsirūpina geriamuoju vandeniu individualiai.

87. Pažymėtina, kad iš UAB „Šiaulių vandenys“ pateiktos informacijos (el. b. medž. 3 t., 36-37 l.) apie Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojams tiekto vandens sunaudojimą matyti, jog adresu (duomenys neskelbtini), už 2019 m. suvartoto vandens kiekis yra 0 m³, tačiau iki 2019 m. gruodžio 31 d. nurodytais adresais savo gyvenamosios vietos asmenys nedeklaravo (el. b. medž. 3 t., 1, 13 l.). Tuo tarpu kitais adresais yra suvartota vandens nuo 1 iki 217 m³. Šie duomenys patvirtina, kad atitinkamais lentelėje nurodytais adresais yra faktiškai naudojamas geriamasis vanduo. Taigi įvertinus šio sprendimo 72., 82., 86. punktuose nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad 51 asmuo, kurio gyvenamoji vieta deklaruota Gyvenamųjų namų kvartalui priklausančiame name, faktiškai vartoja UAB „Šiaulių vandenys“ tiekiamą geriamąjį vandenį.

88. Šioje byloje kilo ginčas dėl to, ar Gyvenamųjų namų kvartalo teritorija atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos kriterijus, bei dėl įpareigojimo sudaryti viešąjį nuotekų šalinimo sutartį.

Dėl teritorijos pripažinimo viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija

89. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 3 dalį valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių. Įstatymu draudžiama niokoti žemę, jos gelmes, vandenį, teršti vandenį ir orą, daryti radiacinį poveikį aplinkai bei skurdinti augaliją ir gyvūniją (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 str. 3 d.). Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad pagal Konstituciją, inter alia valstybės rūpinimosi žmonių sveikata principą, aplinkos apsaugos nuo kenksmingų poveikių imperatyvą, atliekų tvarkymo užtikrinimas laikytinas viešoju interesu, valstybės ir savivaldybių priederme <...>; reguliuodamas atliekų tvarkymo organizavimą kaip vieną iš ūkinės veiklos rūšių, įstatymų leidėjas turi atsižvelgti į tai, kad netinkamai tvarkomos atliekos sukelia grėsmę aplinkai, žmonių ir visuomenės sveikatai <...>. Dar daugiau, iš Konstitucijos <...>46 straipsnio 3 dalies, 53 straipsnio 1, 3 dalių, 54 straipsnio, kyla reikalavimas įstatymų leidėjui reguliuojant ūkinę veiklą nustatyti tokius jos ribojimus, kuriais būtų siekiama užtikrinti bendrą tautos gerovę, saugoti nuo kenksmingų poveikių žmonių sveikatą ir aplinką, racionaliai naudoti gamtos išteklius, atlyginti gamtinei aplinkai padarytą žalą (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2014 m. gegužės 9 d. nutarimas „Dėl įpareigojimo tvarkyti alyvos atliekas“). Taigi Lietuvos Respublikos Konstitucija saugo žmogaus teisę į sveikatą ir aplinką.

90. Pagal VSI 6 straipsnio 30 punktą savivaldybių savarankiškosioms funkcijoms (pagal VSI 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą šias funkcijas savivaldybės atlieka pagal Konstitucijos ir įstatymų suteiktą kompetenciją, įsipareigojimus bendruomenei ir šios interesais; įgyvendindamos šias funkcijas, savivaldybės turi Konstitucijos ir įstatymų nustatytą sprendimų iniciatyvos, jų priėmimo ir įgyvendinimo laisvę ir yra atsakingos už savarankiškųjų funkcijų atlikimą; įgyvendinant šias funkcijas, savivaldybių veiklą saisto įstatymų nustatyti reikalavimai ir tvarka, kuri, kai tai numatyta įstatymuose, nustatoma ir kituose teisės aktuose) yra priskirta šilumos ir geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo organizavimas.

91. GVTNTI 10 straipsnyje yra nustatyta savivaldybių kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje, o būtent tarybos ar jų įgaliotos institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, organizuoja geriamojo vandens tiekimą, paviršinių nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje (11. p.). Šiai savivaldybės kompetencijai įgyvendinti, savivaldybių tarybos tvirtina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, pagal kuriuos yra nustatomos aglomeracijos ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptis, nurodant šios infrastruktūros plėtros įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą (GVTNTI 10 str. 1 p.; 12 str. 1 d.), tarybos paskiria viešuosius geriamojo vandens tiekėjus ir nuotekų tvarkytojus ir paveda viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą (GVTNTI 10 str. 4 p.), o viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų (išskyrus paviršines nuotekas) savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje tvarkymą vykdo viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas (GVTNTI 13 str. 2 d.). Pažymėtina, kad pagal GVTNTI 3 straipsnio 48 dalį viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) – šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka paskirtas plotas, kuriame savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą. Taigi savivaldybei yra nustatyta įstatyminė pareiga organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą tik viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje, o

ši teritorija nustatoma patvirtinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus.

92. Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija, atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų: 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; arba 2) yra savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; arba 3) teritorijų planavimo dokumentuose nustatytos urbanizuotos ir (arba) urbanizuojamos teritorijos (GVTNTĮ 12 str. 5 d.).

93. Šioje byloje nėra ginčo, kad Tinklai nuosavybės teise priklauso trečiajam asmeniui G. A., teismuose vyksta ginčai dėl Tinklų pirkimo – pardavimo sutarties sudarymo ir nuosavybės teisės perdavimo Šiaulių rajono savivaldybei. Taigi nagrinėjamu atveju nėra taikomas GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 2 punktą, nes geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra nėra perduota naudoti savivaldybei arba savivaldybės valdomai įmonei.

94. Nors ieškovas teigė, kad Gyvenamųjų namų kvartalas priklauso urbanizuotai ir (arba) urbanizuojamai teritorijai, tačiau vienintelis motyvas, kodėl šią teritoriją reikėtų priskirti urbanizuotai ar urbanizuojamai teritorijai – tai, kad yra pastatyti ir statomi gyvenamieji namai, nutiestos gatvės, įrengta inžinerinė infrastruktūra. Tačiau kokiuose konkrečiai teritorijų planavimo dokumentuose Gyvenamųjų namų kvartalas priskiriamas urbanizuotai ar urbanizuojamai teritorijai – nenurodė.

95. Pagal TPĮ 2 straipsnio 36 dalį urbanizuojamos teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose numatomos kompaktiškai pastatais užstatyti teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatomais bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose. Urbanizuotos teritorijos – pastatais užstatytos miestų, miestelių, kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijos su inžinerinių komunikacijų koridoriais ir neužstatytomis bendrai naudoti pritaikytais želdynais, viešosiomis erdvėmis ir valstybiniais miškais miestuose (TPĮ 2 str. 37 d.). Kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų (TPĮ 2 str. 7 d.). Pagal TPĮ 17 straipsnio 1 dalį detalieji planai rengiami savivaldybės lygmens ar vietovės lygmens, jeigu jie parengti, bendruosiuose planuose nustatytoje urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, kai numatomas teritorijos vystymas ir (ar) kai urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose keičiamas teritorijos naudojimo reglamentas (išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus). Detalieji planai nerengiami neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose. Tokiose teritorijose, vadovaujantis bendraisiais planais ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, pagal poreikį rengiami žemėtvarkos planavimo dokumentai (specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentai arba žemės valdos projektai), miškotvarkos projektai, žemės gelmių naudojimo planai ar kiti specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, kurie nustato viešųjų ir privačių subjektų ūkinės veiklos galimybes; detalieji planai taip pat nerengiami neurbanizuotose teritorijose, kuriose numatomas žemės ūkio veiklos plėtojimas (TPĮ 17 str. 4 d. 1, 6 p.).

96. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2005 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T-313 pritarė G. A. priklausančio 8,4622 ha ploto žemės ūkio paskirties sklypo (t. y., didesnis plotas, nei nustatyta TPĮ 2 str. 7 d.), esančio Motaičių kaime, Bubių seniūnijoje, paskirties keitimui, statybos ir teritorijos tvarkymo reglamentų nustatymui individualių gyvenamųjų namų kvartalo statybai vietoje Aukštelkės bendrajame plane numatyto daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalo. Iš šio sprendimo matyti, kad iki minėto sprendimo priėmimo teritorija, kurioje šiuo metu yra Gyvenamųjų namų kvartalas, buvo numatyta kaip urbanizuojama Aukštelkės bendrajame plane

(buvo numatytas daugiabučių gyvenamųjų namų kvartalas). Iš detaliojo plano aiškinamojo rašto (el. b. medž. 1 t., 92-105 l.) matyti, kad kvartale suplanuoti 65 9-14 arų dydžio sklypai, kurių paskirtis – kitos paskirties žemė, naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos, pobūdis – mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos, suplanuotos gatvės, nustatyti mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos rodikliai ir kiti parametrai. Detalusis planas patvirtintas Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. gegužės 18 d. sprendimu Nr. T-132 (el. b. medž. 1 t., 106 l.), Gyvenamųjų namų kvartalo gatvėms suteikti pavadinimai (el. b. medž. 1 t., 107, 108 l.), įrengta ir pripažinta tinkama naudoti inžinerinė infrastruktūra (el. b. medž. 1 t., 109-114 l.), ieškovas bei liudytojais apklausti A. N., R. P. ir M. B. patvirtino, kad jie faktiškai gyvena jiems nuosavybės teise priklausančiuose namuose, pastatytuose Gyvenamųjų namų kvartalo teritorijoje. Pagal ieškovo ir trečiojo asmens G. A. paaiškinimus Gyvenamųjų namų kvartale šiuo metu yra iš viso pastatyti 28 namai iš 65, kas sudaro 43 procentai iš visų numatytų pastatyti namų. Todėl įvertinus tai, kad detaliojame plane numatytų žemės sklypų vidutinis plotas yra apie 1000 m² arba 1/10 ha, kad 28 žemės sklypuose yra pastatyti gyvenamieji pastatai, kas sudaro 2,8 ha ploto arba 33 procentai visos suplanuotos teritorijos, neįvertinus gatvių ir kitų inžinerinių statinių (el. b. medž. 2 t., 174 l.). Visos šios aplinkybės įrodo, kad Gyvenamųjų namų kvartalas yra urbanizuota teritorija, jame toliau yra statomi mažaaukščiai gyvenamieji namai, apsigyvena nauji žmonės. Taigi Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 3 punkte nustatytą kriterijų.

97. Sprendžiant klausimą, ar Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytą kriterijų atkreiptinas dėmesys į tai, kad nors ieškovas bei kiti Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai rašė prašymus Šiaulių rajono savivaldybės administracijai prašydami sudaryti nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sutartis, tačiau tokios sutartys su gyventojais nėra sudarytos, nuotekos, kaip matyti iš ieškovo ir liudytojų paaiškinimų, taip pat rašytinių byloje esančių įrodymų, išleidžiamos į bendrą nuotekų šalinimo sistemą, iš kurios nuotekos nepašalinamos, veržiasi lauk pro kanalizacijų šulinėlius, teršia aplinką, tačiau kartas nuo karto jos yra ištraukiamos iš nuotekų šalinimo sistemos nuotekų šalinimo paslaugas teikiančių įmonių pagal vienkartinį susitarimą tarp gyventojų (taip pat ir ieškovo) ir nuotekas šalinančios įmonės. Šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai pageidauja gauti nuotekų šalinimo paslaugas, tačiau nuolatinio pobūdžio nuotekų šalinimo paslaugos jiems nėra tiekiamos, sutartys dėl nuolatinio nuotekų šalinimo ir tvarkymo nėra pasirašytos. Dėl šios priežasties nenustačius, kad daugiau nei 50 asmenų deklaravusių savo gyvenamąją vietą yra teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos, reikalinga įrodyti kitą sąlygą – kad geriamuoju vandeniu yra aprūpinama daugiau nei 50 asmenų, deklaravusių savo gyvenamąją vietą.

98. Iš byloje esančių rašytinių įrodymų nustatyta, kad savo gyvenamąją vietą Gyvenamųjų namų kvartale deklaravo daugiau nei 50 asmenų. UAB „Šiaulių vandenys“ su 17 namų gyventojais pasirašė geriamojo vandens tiekimo sutartis, pagal kurias aprūpina Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojus geriamuoju vandeniu. Dar daugiau, šioje byloje nustatyta, kad tais adresais, kuriuose nėra deklaravusių savo gyvenamąją vietą asmenų, vandens suvartojimas yra lygus 0 m³, o kitais adresais, kuriais deklaravo savo gyvenamąją vietą bent 1 asmuo – užfiksuotas faktiškas vandens naudojimas. Taigi ieškovas įrodė, kad Gyvenamųjų namų kvartale savo gyvenamąją vietą deklaravo 68 asmenys, kas yra daugiau nei 50, taip pat įrodė, jog 51 (kas yra vėlgi daugiau nei 50) iš jų yra tiekiamas geriamasis vanduo ir gyventojai jį faktiškai naudoja.

99. Šio sprendimo 94. - 98. punktuose nustatytos aplinkybės ir padarytos išvados patvirtina, jog Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 1 ir 3 punktų reikalavimus, todėl yra pagrindas šią teritoriją įtraukti į Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją.

100. Nagrinėjamoje byloje taip pat nustatyta, kad Šiaulių rajono savivaldybė yra pradėjusi Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano pakeitimo procedūras, tačiau šios yra tik parengiamajame etape (TPI 25 str. 2 d.). Pažymėtina, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planai rengiami, koreguojami, keičiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, šiuo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis (GVTNTI 12 str. 4 d.).

101. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-636 patvirtintų Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių (Žin., 2007, Nr. 8-337; TAR, 2014-11-07, Nr. 2014-16187) (toliau – Taisyklės) 3. punktą pagal teritorijų planavimo dokumentų rūšį planas yra specialiojo teritorijų planavimo dokumentas. Pagal teritorijų planavimo lygmenį – savivaldybės ir vietovės lygmens. Taisyklių 6. punkte nustatyta, kad planavimo objektas – savivaldybės teritorijoje esama ir planuojama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir (ar) jos dalys. Taigi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas gali būti rengiamas ir/ar keičiamas ne tik visos savivaldybės lygmeniu, o ir jos dalies lygmeniu, taip pat gali būti plane nustatyti teritorijų planavimo reglamentai tiek visai geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūrai, tiek ir jos daliai. Dar daugiau pagal Taisyklių 39. punktą planas keičiamas, kai sprendimą rengti planą priėmusi savivaldybės institucija nusprendžia iš esmės keisti plano sprendinius ar kai planuojami keisti sprendiniai susiję su visuomenės (viešuoju) interesu.

102. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 7 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-424/2014, bei 2015 m. liepos 3 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-445-695/2015, teismas yra išaiškinęs, kad tai, jog geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas yra viena valstybės reguliuojamų ūkinės veiklos sričių, lemia ginčo santykių teisinio reglamentavimo ypatumus, kuriais nukrypstama nuo klasikinio civilinės teisės santykių, grindžiamų subjektų autonomijos ir sutarties laisvės principais, reglamentavimo. Pasak kasacinio teismo geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas yra viena iš valstybės reguliuojamų ūkinės veiklos sričių, kurios tinkamas įgyvendinimas yra viešasis interesas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-424/2014; 2015 m. balandžio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-219-313/2015).

103. Ieškovas ir tretysis asmuo G. A. teismo posėdžio metu teigė, kad Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano pakeitimo poreikis atsirado patvirtinus detalųjį planą, kad jį rengiant (2010 m.) ir vėliau keičiant (2017 m.) reikėjo atsižvelgti į detalajame plane nustatytus sprendinius. Šiame kontekste visų pirma paminėtina, kad detalajame plane buvo numatyta, jog nuotekos šalinamos centralizuotai, tačiau detalusis planas buvo patvirtintas tuo metu, kai dar nebuvo parengtas Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialusis planas. Antra, pagal TPI 18 straipsnio 1 dalį detalajame plane yra detalizuojamas savivaldybės lygmens bendrais planas ir (ar) vietovės lygmens bendrasis planas, taigi detaliojo plano sprendiniai turi neprieštarauti bendrojo plano sprendiniams, o pagal TPI 22 straipsnio 2 dalį specialiojo plano sprendiniai konkretizuoja savivaldybės bendrojo plano sprendinius ir savivaldybės tarybos sprendimu specialiojo teritorijų planavimo dokumentai pripažįstami savivaldybės bendrojo plano sudedamąja dalimi, kas reiškia, jog specialusis planas turi neprieštarauti bendrojo plano sprendiniams, ir specialiojo plano sprendiniai iš esmės yra sprendiniai, į kuriuos būtina atsižvelgti planuojant teritorijas detaliaisiais planais. Tačiau sutiktina su ieškovu ir trečiuoju asmeniu, kad patvirtinus detalųjį planą, taip pat Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojams išdavus statybos leidimus, kuriuos nenumatyta, kad nuotekos bus tvarkomos centralizuotai, Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai turėjo pagrįstus lūkesčius, kad būtent taip ir bus tvarkomos nuotekos.

104. Minėta, kad byloje nustatyta, jog 2014 m. spalio 5 d., 2015 m. liepos 1 d., 2016 m. kovo 24 d., 2019 m. gegužės 20 d. Gyvenamųjų namų kvartalo gyventojai kreipėsi į Šiaulių rajono savivaldybės administraciją su prašymais organizuoti centralizuotą nuotekų šalinimą, kad 2015 m. balandžio 21 d. savo gyvenamąją vietą Gyvenamųjų namų kvartale deklaravo 59 gyventojai, 2018 m. gruodžio 12 d. – 100 gyventojų, 2019 m. balandžio 11 d. – 60 gyventojų. Šioje byloje taip pat nustatyta, kad 2017 m. gegužės 16 d. Šiaulių rajono savivaldybės tarybos patvirtintame koreguotame Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane (specialusis planas patvirtintas 2010 m. kovo 25 d., pakeistas 2017 m. gegužės 16 d.) Gyvenamųjų namų kvartalas patenka į teritoriją, kurioje pagal planą gyventojai individualiai apsirūpina geriamuoju vandeniu ir tvarko nuotekas.

105. Nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2016 m. gegužės 31 d. galiojusio GVTNTĮ 12 straipsnio 4 dalis numatė, kad į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija (gyvenamosios vietovės, pavieniai gyvenamieji namai, kiti pastatai), kurioje: 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; 2) yra savivaldybei arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; 3) gyventojai dėl geriamojo vandens išteklių trūkumo, aplinkosaugos reikalavimų, ekonominių ar kitų priežasčių negali individualiai išgauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens ir individualiai tvarkyti nuotekų. Taigi pagal minėtą įstatymo redakciją teritorija turėjo atitikti visus kriterijus, tačiau pagal byloje nustatytus duomenis 2010 m. kovo 25 d. Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane Gyvenamųjų namų kvartalas negalėjo būti įtrauktas į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją.

106. Nuo 2016 m. birželio 1 d. iki 2019 m. sausio 1 d. galiojusio GVTNTĮ 12 straipsnio 4 dalis numatė, kad į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija (gyvenamosios vietovės, pavieniai gyvenamieji namai, kiti pastatai), atitinkanti nors vieną iš šių kriterijų: 1) geriamuoju vandeniu aprūpinama ne mažiau kaip 50 asmenų, deklaravusių gyvenamąją vietą šioje vietovėje; 2) yra savivaldybei arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; 3) gyventojai dėl geriamojo vandens išteklių trūkumo, aplinkosaugos reikalavimų, ekonominių ar kitų priežasčių negali individualiai išgauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens ir individualiai tvarkyti nuotekų. Vertinant šią įstatymo redakciją bei byloje esančius duomenis, konstatuotina, jog nuo 2018 m. rugsėjo 12 d. esant duomenų, jog Gyvenamųjų namų kvartale savo gyvenamąją vietą deklaravo 100 asmenų, kurių daliai buvo tiekiamas vanduo, atsakovės nevykdė pareigos organizuoti geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą Gyvenamųjų namų kvartale surinkdamos duomenis apie kvartale deklaravusių gyvenamąją vietą asmenis, nustatydamos asmenų, kuriems tiekiamas geriamasis vanduo skaičių, ir/ar pradėdamos teritorijų planavimo procesą. Dar daugiau byloje esantys duomenys patvirtina, kad nuotekos nėra iki šiol šalinamos ir patenka į aplinką, kurią teršia, kas neabejotinai patvirtina esant visuomenės (viešąjį) interesą ir kartu pagrindą Šiaulių rajono savivaldybės administracijai bei tarybai neatidėliotinai pradėti Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano ar jo dalies pakeitimo.

107. Taigi Šiaulių rajono savivaldybės administracija bei taryba nuo 2018 m. rugsėjo 12 d. iki ieškinio pareiškimo teisme nesiėmė teisės aktuose nustatytų veiksmų organizuoti Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialiojo plano pakeitimo procedūras. Atsakovių atstovas nors iš esmės neprieštaravo, kad Gyvenamųjų namų kvartale geriamuoju vandeniu yra aprūpinami daugiau nei 50 savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų, tačiau nepripažino, jog Gyvenamųjų namų kvartalas atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai keliamus

reikalavimus, motyvuodamas tuo, jog būtent plano rengėjas bus atsakingas už tam tikrų teritorijų priskyrimą viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoms, kad savivaldybė duomenų reikalingų planui rengti nerenka ir nekaupia.

108. Pažymėtina, kad planavimo organizatorius (savivaldybės administracijos direktorius) yra atsakingas už geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną, nuolat kaupia ir analizuoja informaciją apie gyvenamųjų vietovių, kuriose renovuota/pastatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra ir (ar) jos sistemų skaičių, prisijungusių gyventojų ir gyventojų, kuriems sudaryta galimybė prisijungti prie naujai įrengtų geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūros skaičių, investicijų poreikį, teritorijos raidos tendencijas ir jų įtaką plano sprendinių įgyvendinimui, parengia stebėsenos ataskaitą (Taisyklių 44. punktas). Taigi būtent savivaldybės administracijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo yra atsakingas už visos informacijos, susijusios su specialiuoju planu, kaupimą, analizę ir apibendrinimą, dėl šios priežasties atsakovių atstovo teiginiai, nurodyti sprendimo 107. punkte atmestini kaip nepagrįsti.

109. Taigi byloje nustatyti du GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalyje nustatyti pagrindai Gyvenamųjų namų kvartalo teritoriją pripažinti viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija (CK 1.138 str. 1 p.), tačiau kaip ne kartą kasacinis teismas yra pažymėjęs – ieškinio reikalavimas tik dėl pripažinimo nesukelia teisinių pasekmių. Todėl šioje byloje būtina nustatyti, ar yra pagrįstas ieškovo išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo atsakovę Šiaulių rajono savivaldybės tarybą atlikti veiksmus - įtraukti į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą (planus) Aukštelkės k. gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją.

110. Pagal TPI 30 straipsnio 8 dalį specialiojo teritorijų planavimo dokumentai rengiami, koreguojami, keičiami, derinami, tikrinami ir tvirtinami vadovaujantis šiuo įstatymu, specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą organizuojančių subjektų veiklą reglamentuojančiais įstatymais ir Vyriausybės įgaliotų institucijų vadovų kartu su aplinkos ministru patvirtintomis tam tikromis specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, kuriose nustatoma specialiojo teritorijų planavimo dokumento organizavimo, rengimo, koregavimo, keitimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo tvarka. Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai keičiami sprendimą rengti atitinkamą dokumentą priėmusios valstybės ar savivaldybės institucijos sprendimu dėl dokumento keitimo, taikant šiame įstatyme numatytą specialiojo teritorijų planavimo procesą ir tą pačią dokumento tvirtinimo procedūrą. Taisyklių 9. punkte nustatyta, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas pradedamas rengti savivaldybės tarybos sprendimu dėl plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų. Planus rengti turi teisę, planavimo darbams gali vadovauti TPI 40 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys, o būtent: rengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentus turi teisę fiziniai asmenys, šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatyta tvarka turintys teisę vadovauti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimui, juridiniai asmenys ir jų padaliniai, užsienio organizacijos ir jų padaliniai, užsiimantys teritorijų planavimo veikla, kai tiems darbams vadovauja fiziniai asmenys, turintys teisę vadovauti šiems darbams, išskyrus atvejus, kai konkrečių specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą reglamentuojantys įstatymai nenustato privalomo tokių vadovų atestavimo; vadovauti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimui (išskyrus atvejus, kai konkrečių specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatyta kitaip) turi teisę teritorijų planavimo vadovas, turintis profesinę patirtį vadovaujant aukštesnio ar atitinkamo lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimui, jeigu juose buvo sprendžiami atitinkami specialiojo teritorijų planavimo dokumentui priskirtini uždaviniai, arba fizinis asmuo, pagal Vyriausybės nustatytas studijų sritis ir kryptis įgijęs aukštąjį (universitetinį ar kolegini) arba jam lygiavertį išsilavinimą, atitinkantį

specialiojo teritorijų planavimo dokumento rūšį, ir turintis atestatą, suteikiantį teisę vadovauti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimui pagal teritorijų planavimo dokumentų rūšis ir teritorijų planavimo lygmenis. Šiame punkte nurodytų asmenų atestavimą atlieka valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, išskyrus asmenų, įgijusių aukštąjį universitetinį meno studijų srities architektūros krypties arba jam lygiavertį išsilavinimą, kurių atestavimą atlieka Lietuvos Respublikos architektų rūmai. Šis reikalavimas netaikomas kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, piliečiams ir kitiems fiziniams asmenims, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo teisėmis, jeigu jie turi kitos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, kompetentingos institucijos išduotą atestatą arba kitą dokumentą, įrodantį, kad jie kilmės valstybėje turi teisę užsiimti specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą atitinkančia veikla. Visą teritorijų planavimo procesą organizuoja, prižiūri, užtikrina planavimo viešinimą, pritaria planavimo proceso etapo sprendiniams, skelbia konkursą parinkti plano rengėją ir atlieka kitas pareigas planavimo organizatorius – savivaldybės administracijos direktorius (Taisyklių 7., 11., 12., 14., 15., 17., 18., 31., 32. p. ir kt.).

111. Teismai yra ne kartą pasisakę, kad teritorijų planavimas - viešosios teisės sritis, ir šiam procesui pradėti yra būtinas kompetentingo viešojo administravimo subjekto sprendimas. Viešojoje teisėje veikiantys įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktu nuostatomis, o plečiamas valdymo institucijų kompetencijos aiškinimas yra negalimas. Tokios institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, privalo veikti tik taip, kaip numato teisės aktai, priešingu atveju būtų pažeistas viešojo administravimo subjektui taikytinas bendrojo draudimo principas - veikti taip, kaip nėra leidžiama (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-383/2009; 2009 m. balandžio 1 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A502-72/2009). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra pažymėjęs, jog teritorijų planavimas - tai fizinių, juridinių asmenų veiklos teritorinis organizavimas, kuriuo siekiama užtikrinti viešąjį interesą - racionalų teritorijos panaudojimą specifiniu būdu - nustatant ar formuojant tam tikrų teritorijų juridinį statusą, išreiškiamą įstatymo nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose dokumentuose, kuriuose raštu ir grafiškai užfiksuojamos žinios apie teritoriją, žemės sklypus arba jų grupes, jų tvarkymo ir plėtojimo reikmes, sąlygas bei tvarką (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. vasario 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-4-247/2005, 2006 m. birželio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-4-1039/2006, 2008 m. gruodžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-822-1968/2008). Taigi teritorijų planavimas gali būti pradedamas, o patvirtinti teritorijų planavimo dokumentai gali būti keičiami tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir pagrindais.

112. Šioje byloje nustatyta, kad yra pradėtos teritorijų planavimo procedūros (parengiamasis etapas) siekiant pakeisti Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą. Iš ieškovo reikalavimo įpareigoti Šiaulių rajono savivaldybės tarybą atlikti veiksmus matyti, kad šiuo reikalavimu ieškovas siekia, kad būtų pakeistas Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialusis planas, nustatant, kad Gyvenamųjų namų kvartalas yra viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija. Minėtas plano pakeitimas sukels teises pasekmes tik tuo atveju, jei jis, atlikus visas teritorijų planavimo procedūras, bus patvirtintas Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu. Pažymėtina, kad nors reikalavimas pripažinti Gyvenamųjų namų kvartalo teritoriją viešąja geriamojo vandens tiekimo teritorija yra pagrįstas, kad teritorijų planavimo procesas yra pradėtas, tačiau dar nėra prasidėjęs specialiojo plano rengimo etapas, taigi ir nėra parengti specialiojo plano sprendiniai, kuriuos ieškovas prašo teismo sprendimu įpareigoti patvirtinti Šiaulių rajono savivaldybės tarybą, o Šiaulių rajono savivaldybės administracija neturi specialistų, kurie turėtų teisę parengti specialiojo plano pakeitimą.

113. Taigi esant sprendimo 112. punkte nurodytoms aplinkybėms ir teismui sprendimu įpareigojus Šiaulių rajono savivaldybės tarybą patvirtinti specialiojo plano pakeitimą, kuris nėra parengtas, kai specialiojo plano sprendiniai paprastai išdėstomi tekstinėje ir grafinėje specialiojo plano dalyse, įvertinus tai, kad teismo sprendimas, jo neapskundus įstatymų nustatyta tvarka, įsiteisėja per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos, ir minėtas įpareigojimas turėtų būti vykdomas nedelsiant įsiteisėjus teismo sprendimui, iš esmės lemtų nukrypimą nuo teisės normų, reglamentuojančių teritorijų planavimo dokumento rengimą, viešinimą ir tvirtinimą, kas būtų pagrindas pripažinti teritorijų planavimo dokumento pakeitimus neteisėtais.

114. Ieškovo atstovas ne kartą nagrinėjant bylą teismo posėdyje pažymėjo, kad šioje byloje vyrauja viešasis interesas, todėl teismas turi teisę peržengti patikslinto ieškinio ribas ir sprendimu nustatyti kitokius terminus. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad viešasis interesas civiliniame procese ginamas: pirma, įtvirtinant aktyvų teismo vaidmenį civiliniame procese, kuris pasireiškia teismo pareiga rūpintis sąžiningu, greitai, tinkamu civilinės bylos išnagrinėjimu, antra, kai kurių bylų nagrinėjimo ypatumais, kai ribojamas rungimosi principas, suteikiant teismui teisę savo iniciatyva rinkti įrodymus, peržengti ginčo ar skundų ribas ir kt., trečia, CPK ir kituose įstatymuose įtvirtinti prokuroro, tam tikrų valstybės ir savivaldybės institucijų, pareigūnų bei kitų asmenų įgaliojimai ginti viešąjį interesą, jo gynimo priemonės (teisė pareikšti ieškinį, teisė paduoti prašymą atnaujinti procesą užbaigtoje byloje, tam tikrų institucijų teisė teikti išvadas bylose, kuriose yra išreikštas viešasis interesas). (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus išplėstinės teisėjų kolegijos 2014 m. spalio 27 d. nutartis, priimta civilinėje byloje pagal pareiškėjo K. J. skundą, bylos Nr. 3K-7-414/2014 ir kt.). Be to, pažymėtina, kad tik įstatyme nustatytais atvejais teismas, vadovaudamasis viešuoju interesu, gali peržengti pareikšto ieškinio ribas (pvz. CPK 376, 405, 417 str. ir kt.).

115. Nagrinėjamu atveju kyla klausimas dėl viešojo intereso vykdančios teritorijų planavimo procedūras, o būtent specialųjį teritorijų planavimą, bei geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, kas kasacinio teismo taip pat yra pripažįstama, kaip viešasis interesas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. balandžio 10 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-135/2012; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2014 m. spalio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-424/2014 ir kt.), derinimo. Pagal TPI 8 straipsnio 1 dalį visuomenės (viešąjį) interesą planuojant teritorijas sudaro: 1) visuomenės gyvenimo kokybė, pagrįsta objektyviais visuomenės poreikiais ir išteklių, nuosavybės teisių apsaugos prioritetu, investicijų skatinimu, nustatyta teritorijų planavimo, želdynų normomis, visuomenės sveikatos saugos reglamentais, kitais teisės aktuose nustatytais reikalavimais; 2) kraštovaizdžio, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, žemės ūkio naudmenų su derlinguoju dirvožemiu, miškų, žemės gelmių išteklių, kitų gamtos išteklių apsauga ir racionalus naudojimas, darnus kultūrinio kraštovaizdžio formavimas; 3) valstybės ir savivaldybių funkcijoms ar teritorijų funkcionavimui reikalinga socialinė ar inžinerinė infrastruktūra, šių teritorijų plėtojimas; 4) valstybei svarbūs projektai; 5) visuomenės informavimas ir jos dalyvavimas priimant sprendimus. Visuomenės (viešasis) interesas planuojant teritorijas įgyvendinamas per reglamentuotą viešą teritorijų planavimo procesą, privalomą visiems planavimo organizatoriams, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatant teritorijos naudojimo ir apsaugos priemones, privalomas ar galimas veiklas ir jų ribojimus (TPI 8 str. 2 d.).

116. Įvertinus tai, kad Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniai nustato ne tik Gyvenamųjų namų kvartalo teritorijos tvarkymo ypatumus, bet visos Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos tvarkymo ypatumus, o planuojamas specialiojo plano pakeitimas apims ne tik Gyvenamųjų namų kvartalo teritorijos tvarkymo sprendinius ir/ar jų pakeitimą, bet ir visos Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos tvarkymo sprendinius, kad teritorijų planavimo procedūra yra pradėtos, tačiau dar nėra nustatytas plano rengėjas, nėra parengti

specialiojo plano sprendinių ar jų dalių pakeitimai, tačiau savivaldybės yra įpareigosios iki 2021 m. kovo 1 d. patikslinti specialiuosius vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, teismas sprendžia, kad šiuo atveju dominuoja įstatymų privalomumo ir teritorijų planavimo procedūrų viešumo principai, kurie iš dalies yra reikšmingi ir ieškovui, nes būtent tinkamai pagal visus įstatymų reikalavimus įvykdžius teritorijų planavimo procedūras bus užtikrinta, kad pakeisto specialiojo plano sprendiniai įsigalios ir pagal šios sprendinius atitinkamai bus galima toliau vystyti ūkinę veiklą (geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų šalinimą), todėl yra pagrindas peržengti patikslinto ieškinio ribas ir nustatyti atsakovei Šiaulių rajono savivaldybės tarybai terminą teismo sprendimui dėl įpareigojimo atlikti veiksmus įvykdyti. Atsižvelgiant į tai, dalis patikslinto ieškinio yra pagrįsta, todėl tenkintina ir nustatyta, kad Aukštėlės k. gyvenamųjų namų kvartalas, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai keliamus kriterijus, įtvirtintus GVTNTĮ 12 straipsnio 5 dalies 1, 3 punktuose, ir, atlikus visas įstatymuose nustatytas teritorijų planavimo procedūras, tačiau ne vėliau kaip iki 2021 m. kovo 1 d., atsakovė Šiaulių rajono savivaldybės taryba įpareigotina įtraukti į Šiaulių rajono vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą Aukštėlės k. gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją (CPK 270 str.).

Dėl įpareigojimo sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį

117. Ieškovas šioje byloje prašė įpareigoti atsakovę UAB „Kuršėnų vandenys“ su juo sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį.

118. Sutarties laisvės principas draudžia versti kitą asmenį sudaryti sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigą sudaryti sutartį nustato įstatymai ar savanoriškas įsipareigojimas sudaryti sutartį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2015 m. vasario 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-40-690/2015 ir kt.). Kasacinis teismas yra pasisakęs, kad negalima priversti asmens sudaryti sutartį prieš jo valią, išskyrus atvejus, kai tokia pareiga nurodyta įstatyme ar vienašaliame įsipareigojime (CK 6.156 str. 2 d.). Sutarties laisvė apima ir laisvę savarankiškai nustatyti jos turinį bei formą, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas ar jos turinį nustato imperatyviosios įstatymo normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja gera moralė, viešoji tvarka ar teisės principai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2007 m. spalio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-430/2007; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2015 m. spalio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-521-313/2015 ir kt.).

119. Kaip išimtis iš sutarties laisvės principo yra viešoji sutartis. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad viešąja sutartimi laikytina tik tokia, kuri yra konkrečiai įstatyme įvardyta viešąja arba, nors taip įvardyta ir nėra, tačiau atitinka įstatyme įtvirtintus pagrindinius požymius: viešosios sutarties šalis – tiekėjas, pardavėjas, kuris verčiasi tam tikra veikla, šios veiklos produktą privalo parduoti, paslaugą teikti visiems, kurie į ją dėl šito kreipiasi (CK 6.161 straipsnio 2 dalis); paslauga ar prekės turi būti teikiamos vienodomis sąlygomis ir kainomis visiems tos pačios kategorijos vartotojams (CK 6.161 straipsnio 3, 4 dalys); įstatymų nustatytais atvejais viešosios sutartys gali būti sudaromos pagal abiem šalims privalomas standartines sąlygas, patvirtintas atitinkamos valstybės institucijos (CK 6.161 straipsnio 5 dalis); paslaugas teikiančio ar prekes parduodančio asmens veikla gali būti labiau kontroliuojama valstybės, pavyzdžiui, nustatant kainas, reikalaujant tam tikrų licencijų ir pan.; viešąsias paslaugas teikiančio subjekto pareiga sudaryti sutartį su visais, kurie į ją dėl to kreipiasi, lemia tai, jog verslo subjektai turi ribotas galimybes nutraukti tokias sutartis. Atsižvelgiant į tai, kad viešoji sutartis yra vieno iš pagrindinių civilinės teisės principų – sutarčių laisvės principo – išimtis, kvalifikuoti sutartį viešąja ir taikyti įstatymų nustatytus ribojimus teismai gali tais atvejais, kai nustatomi būtinų viešosios sutarties požymių kompleksas, o ne tik kai kurie jos elementai ar bruožai

(pvz. žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2012 m. kovo 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-90/2012 ir kt.).

120. Pagal GVTNTĮ 3 straipsnio 46 dalį viešasis geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymas – geriamojo vandens tiekimas ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimas viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijoje ir (arba) viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo regione. Viešojo geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą užtikrina viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas – valstybės ar savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojama įmonė (GVTNTĮ 3 str. 45 d.). Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešoji sutartis – geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo sutartis, kurią viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas teisės aktų nustatyta tvarka privalo sudaryti su visais asmenimis, kurie kreipiasi (GVTNTĮ 3 str. 14 d.). Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo viešosios sutartys sudaromos, keičiamos ir nutraukiamos vadovaujantis Civiliniu kodeksu, Geriamojo vandens įstatymu, šiuo įstatymu ir Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinėmis sąlygomis (GVTNTĮ 32 str. 1 d.). Taigi nuotekų tvarkymo sutartis yra priskiriama viešosioms sutartims.

121. GVTNTĮ 10 straipsnio 4 punkte, 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad viešasis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas gali teikti tik savivaldybių tarybų paskirti viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, kuriems pavesta viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas privalo turėti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją, išduotą pagal GVTNTĮ 27 straipsnį (GVTNTĮ 13 str. 2 d.). Viešoji nuotekų šalinimo sutartis sudaroma su abonentais ir vartotojais, kurie turi <...> nuotekų šalinimo įrenginius, teisės aktų nustatyta tvarka prijungtus prie geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 31 d. nutarimas Nr. 126 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties standartinių sąlygų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 17-636; TAR, 2015-09-21, Nr. 2015-14024) (toliau – Aprašas) 5. p.). Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, ir (arba) paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama paviršinių nuotekų tvarkymui, turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui ar paviršinių nuotekų tvarkytojui vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros ar paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo ir perdavimo savivaldybės arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ar paviršinių nuotekų tvarkytojo nuosavybės susitarti nepavyksta, savivaldybės institucijos iniciatyva turi būti sudaromos sutartys dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (nuomos, panaudos, jungtinės veiklos) ir geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo (GVTNTĮ 16 str. 6 d.). Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ir paviršinių nuotekų tvarkytojas sprendžia, ar viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje esančios, bet ne jų naudojamos infrastruktūros ar jiems nepriklausantys geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektai yra reikalingi ir tinkami viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, paviršinių nuotekų tvarkymui, ir kreipiasi į savivaldybę dėl šių objektų išpirkimo ar naudojimo teisės įgijimo (GVTNTĮ 16 str. 7 d.). Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra naudojama, geriamojo vandens naudojimo įrenginiai, geriamajam vandeniui tiekti reikalingos komunikacijos ir (arba) nuotekų tvarkymo įrenginiai

prijungiami prie geriamojo vandens tiekėjo ir (arba) nuotekų tvarkytojo, vykdančio viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą, nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo ir priežiūros taisyklių reikalavimais ir Naujų abonentų ir vartotojų prijungimo prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros reikalavimais (GVTNTĮ 16 str. 14 d.). Iš nurodytų teisės normų matyti, kad tam, kad juridinis asmuo turėtų teisę (ir pareigą vartotojui pateikus prašymą) sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį, šis juridinis asmuo turi turėti licenciją tiekti geriamąjį vandenį bei tvarkyti nuotekas, būti paskirtas savivaldybės tarybos viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju, šiam juridiniam asmeniui nuosavybės teise ar kitais pagrindais turi būti perduota geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, kuri būtų pripažinta to paties juridinio asmens kaip reikalinga ir tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui.

122. Nagrinėjamoje civilinėje byloje nustatyta, kad atsakovė UAB „Kuršėnų vandenys“ yra paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Šiaulių rajono savivaldybėje, jai atitinkamose Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos dalyse (kaimuose ir miesteliuose) yra išduota licencija tiekti geriamąjį vandenį ir tvarkyti nuotekas. Tačiau nurodyta licencija neapima Gyvenamųjų namų kvartalo teritorijos bei Tinklai nuosavybės teise priklauso trečiajam asmeniui G. A., dėl Tinklų išpirkimo teismuose vyksta ginčai, Tinklai atsakovės nėra pripažinti kaip reikalingi ir tinkami viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui. Taigi šiuo atveju nėra visų sąlygų, kurioms esant atsakovė, ieškovui pateikus prašymą su juo sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį, būtų įpareigota tokią sutartį pagal įstatymą sudaryti. Dar daugiau teismas šiuo atveju neturi galimybių peržengiant patikslinto ieškinio ribas nustatyti kitokio termino įpareigojimui sudaryti viešąją nuotekų tvarkymo sutartį, nes neįmanoma nustatyti konkretaus termino įpareigojimui įvykdyti. Priešingu atveju, nenustačius konkretaus termino teismo sprendimui įvykdyti, teismo sprendimas būtų pripažintas sąlyginiu, kas yra draudžiama (CPK 267 str.). Atsižvelgiant į tai, šioje dalyje patikslintas ieškinys atmestinas (CPK 270 str.).

123. Byloje taip pat kilo ginčas dėl galimybės šiuo atveju sudaryti subabonto sutartį. Paminėtina, kad įstatymas nustato, jog asmenys, kurie nėra geriamojo vandens tiekėjai ir (arba) nuotekų tvarkytojai, tačiau kuriems nuosavybės teise priklauso geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra (šiuo atveju tretysis asmuo G. A.) ir ji neperduota savivaldybės ar viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nuosavybėn sutarčių su abonentais ar vartotojais dėl viešųjų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sudaryti negali. Šie asmenys turi teisę vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą vadovaudamiesi CK 6.389 straipsnyje nustatyta tvarka (GVTNTĮ 32 str. 2 d.). CK 6.389 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad šilumos energiją, šaltą bei karštą vandenį, dujas abonentas gali perduoti kitam asmeniui (subabonentui) tik tuo atveju, kai energijos tiekimo įmonė sutinka. Atsakingas pagal energijos pirkimo-pardavimo sutartį energijos tiekimo įmonei lieka abonentas (CK 6.389 str. 3 d.). Taigi teisės normos nedraudžia energijos pirkėjui (abonentui) dalį gaunamos energijos tiekti kitam asmeniui (subabonentui) (CK 6.389 str.). Lingvistiškai aiškinant šią teisės normą konstatuotina, kad abonentas gali energiją, šilumą, dujas ar vandenį perduoti kitam asmeniui, t. y. turi teisę tai daryti, tačiau neprivalo. Jis taip pat neprivalo sudaryti ir sutarčių su paslaugų gavėjais ar vartotojais.

124. Paminėtina, kad iš trečiojo asmens G. A. teismo posėdyje pateiktų žemės sklypų pirkimo – pardavimo sutarčių (el. b. medž. 3 t., 67-85 l.) matyti, kad žemės sklypo pirkėjai įsipareigojo su pardavėju ar trečiuoju asmeniu, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančiu kvartalo inžinerinius statinius, sudaryti inžinerinių statinių eksploatacijos ir komunalinių paslaugų (vandens, elektros energijos, dujotekio) teikimo sutartis, į kurias bus įtrauktos pirkimo – pardavimo sutartyse numatytos nuostatos, leidžiančios inžinerinius tinklus perleisti trečiajam asmeniui bei taisyklės, pagal

kurias pirkėjas apmokės už jai bendrai teikiamas ir jos betarpiškai vartojamas komunalines paslaugas. Ši sutarties sąlyga iš esmės reiškia, kad būtent žemės sklypo pirkėjas, o ne pardavėjas (tretysis asmuo G. A.) įsipareigoja sudaryti subabonento sutartis. Taigi tiek CK, tiek ir trečiojo asmens G. A. su ieškovu sudaryta žemės sklypo pirkimo – pardavimo sutartis nenustato pareigos trečiajam asmeniui su vartotoju sudaryti subabonento sutartį.

125. Nagrinėjamu atveju patikslintas ieškinys yra pareikštas ne trečiajam asmeniui G. A., kuris yra Tinklų savininkas ir galbūt galėtų sudaryti subabonento sutartis su vartotojais, tačiau tokie teisiniai santykiai tarp trečiojo asmens ir ieškovo nėra susiklostę, o UAB „Kuršėnų vandenys“, kuris yra viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje. Todėl šiuo atveju, trečiojo asmens UAB „Šiaulių vandenys“ atstovės teiginiai, kad trečiasis asmuo G. A. nevykdo savo sutartinių įsipareigojimų vartotojams (taip pat ir ieškovui) ir dėl nepasisekusio verslo siekia permesti atsakomybę už nuotekų tvarkymą UAB „Kuršėnų vandenys“ yra nepagrįsti, todėl atmestini.

Dėl kitų procesinių klausimų ir bylinėjimosi išlaidų priteisimo

126. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą (CPK 93 str. 1 d.). Jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai (CPK 93 str. 2 d.).

127. Šioje byloje patikslintas ieškinys tenkintas iš dalies (50 proc.), t. y., tenkintas patikslinto ieškinio reikalavimas, pareikštas atsakovėms Šiaulių rajono savivaldybės administracijai ir Šiaulių rajono savivaldybės tarybai, tačiau atmestas patikslinto ieškinio reikalavimas, pareikštas atsakovei UAB „Kuršėnų vandenys“.

128. Ieškovas bei atsakovė UAB „Kuršėnų vandenys“ pateikė prašymus priteisti bylinėjimosi išlaidas. Pagal ieškovo pateiktus duomenis jis byloje sumokėjo 150,00 Eur žyminį mokestį už 2 neturtinius reikalavimus, jam procesinius dokumentus rengė ir jį byloje atstovavo advokatas D. N., už kurio suteiktas paslaugas ieškovas sumokėjo iš viso 942,00 Eur (el. b. medž. 2 t., 178-179 l., 3 t., 242 l.). Pagal atsakovės UAB „Kuršėnų vandenys“ pateiktus duomenis, atsakovei atsiliepimą ieškinį parengė advokatas L. V., už kurio teisinės paslaugas atsakovė sumokėjo 1089,00 Eur (el. b. medž. 2 t., 37-39 l.).

129. Atsižvelgiant į patenkintų ir atmestų patikslinto ieškinio reikalavimų apimtį iš atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos ieškovui priteistinas 75,00 Eur žyminis mokestis (CPK 88 str., 93 str. 2 d.).

130. Nors ieškovo atstovas teismo posėdyje prašė atsakovės UAB „Kuršėnų vandenys“ naudai iš ieškovo bylinėjimosi išlaidų nepriteisti, nes jis yra vartotojas ir atleistas nuo bylinėjimosi išlaidų, tačiau paminėtina, jog CPK 83 straipsnio 1 dalies 1 punkto pagrindu vartotojai atleidžiami nuo žyminio mokesčio sumokėjimo tik bylose dėl vartojimo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo. Todėl įvertinus ginčo pobūdį šioje civilinėje byloje, teismas sprendžia, kad nėra pagrindo laikyti ieškovą atleistu nuo bylinėjimosi išlaidų įstatymuose nustatytais pagrindais. Dėl šios priežasties išlaidos advokato pagalbai priteisiamos pagal CPK 93 straipsnio taisykles, atsižvelgiant į patenkintų ir atmestų reikalavimų apimtį (CPK 98 str.).

131. Ieškovo patirtos advokato išlaidos yra pagrįstos rašytiniais įrodymais. Todėl atsižvelgiant į bylos sudėtingumą, teisinių paslaugų kompleksiskumą, specialių žinių reikalingumą, ginčo sumos dydį, teiktų procesinių dokumentų ir jų priedų apimtį, teismų praktikos ir teisės normų analizę, į tai, kad atsakovių atstovai teismo posėdyje bylinėjimosi išlaidų dydžio neginčijo, kad prašomas priteisti advokato pagalbos išlaidų dydis neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) nustatyto maksimalaus už advokato teikiamas teises paslaugas užmokesčio dydžio koeficiento, kurio pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas už praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių), kai pagal tinklapyje <http://www.advokatura.lt/skaiciuokle/> esančią skaičiuoklę už praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) buvo 935,70 Eur, o maksimalus už ieškinio surašymą užmokestis – 2339,25 Eur, atsižvelgiant į patikslinto ieškinio patenkintų ir atmestų reikalavimų dydį iš atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos ieškovui priteistinos 471,00 Eur išlaidos už advokato suteiktas paslaugas.

132. Atsakovės UAB „Kuršėnų vandenys“ patirtos advokato išlaidos taipogi yra pagrįstos rašytiniais įrodymais. Todėl atsižvelgiant į bylos sudėtingumą, teisinių paslaugų kompleksiskumą, specialių žinių reikalingumą, ginčo sumos dydį, teiktų procesinių dokumentų ir jų priedų apimtį, teismų praktikos ir teisės normų analizę, kad prašomas priteisti advokato pagalbos išlaidų dydis neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) nustatyto maksimalaus už advokato teikiamas teises paslaugas užmokesčio dydžio koeficiento, kurio pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento skelbiamas už praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių), kai pagal tinklapyje <http://www.advokatura.lt/skaiciuokle/> esančią skaičiuoklę už praėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) buvo 935,70 Eur, o maksimalus už atsiliepiamą į ieškinį užmokestis – 2339,25 Eur, atsižvelgiant į patikslinto ieškinio patenkintų ir atmestų reikalavimų dydį iš ieškovo atsakovei UAB „Kuršėnų vandenys“ priteistinos 1089,00 Eur išlaidos už advokato suteiktas paslaugas.

133. Teismas turėjo 44,42 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu. Atsižvelgiant į patenkintų ir atmestų patikslinto ieškinio reikalavimų proporciją iš atsakovės Šiaulių rajono savivaldybės administracijos valstybės naudai priteistinos 22,21 Eur išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu, o iš ieškovo valstybės naudai priteistinos 22,21 Eur išlaidos, susijusios su procesinių dokumentų įteikimu (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1R-261/1K-355 „Dėl minimalios valstybei priteistinos bylinėjimosi išlaidų sumos nustatymo“ su vėlesniais pakeitimais ir papildymais; CPK 88 str. 1 d. 3 p., 96 str.).

134. Pagal CPK 10 straipsnio 1 dalį visa išnagrinėtos civilinės bylos ir vykdomosios bylos medžiaga, išskyrus medžiagą tų bylų, kurios buvo išnagrinėtos uždareme teismo posėdyje, yra vieša ir su ja susipažinti gali ir byloje nedalyvavę asmenys. Priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą ar procesą užbaigiančią nutartį, teismas turi teisę dalyvaujančių byloje asmenų prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie žmogaus sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė, komercinė ar kita įstatymų saugoma paslaptis (CPK 10 str. 2 d.).

135. Nagrinėjamoje byloje yra daug dokumentų, kuriuose yra užfiksuoti procese nedalyvavusių asmenų asmens duomenys (gimimo datos, asmens kodai, gyvenamųjų vietų adresai ir kt.). Todėl siekiant užtikrinti, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės susipažinti su byloje esančiais neskelbtiniais duomenimis, dalis bylos medžiagos pripažintina nevieša, o būtent pripažintini neviešais dokumentai, esantys elektroninės bylos popierinėje medžiagoje: 1 tomo 135-151 lapai, 2 tomo 11, 135-149, 160, 177, 181 lapai, 3 tomo 8-9, 17, 39, 46-51, 67-85 lapai.

136. Sprendimui įsiteisėjus Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams gražintina administracinė byla Nr. I-535-394/2018.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 259 straipsniu, 260 straipsniu, 263 - 265 straipsniais, 268 straipsniu, 270 straipsniu, teismas

n u s p r e n d ž i a:

patikslintą ieškinį tenkinti iš dalies.

Pripažinti, kad Aukštelkės kaimo (Šiaulių r.) gyvenamųjų namų kvartalas, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), atitinka viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijai keliamus kriterijus, įtvirtintus Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 12 straipsnio 5 dalies 1, 3 punktuose.

Įpareigoti atsakovę Šiaulių rajono savivaldybės tarybą, atlikus visas teritorijų planavimo procedūras, tačiau ne vėliau kaip iki 2021 m. kovo 1 d., įtraukti į Šiaulių rajono geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą Aukštelkės kaimo (Šiaulių r.) gyvenamųjų namų kvartalą, kuris apima (apribotas) Matkaičių, Pilies, Pušyno, Gerdo, Dubysos gatves (gatvėmis), kaip viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją.

Kitoje dalyje patikslintą ieškinį atmesti.

Sprendimas per 30 dienų nuo priėmimo dienos apeliacine tvarka gali būti skundžiamas Šiaulių apygardos teismui, skundą paduodant per Šiaulių apylinkės teismo Šiaulių rūmus.